

GAZDASÁGI LAPOK

14. szám.

Megjelenik minden vasárnap

1908. Április 5.

VIZMENTES PONYVÁK
HAZAI GYÁRTMÁNY!
VITORLAVÁSZON-PONYVÁK
HAZAI GYÁRTMÁNY!

Gyár: LAJTA-SZENT-MIKLÓS (Sopronmegye).
ELSINGER M. J. ÉS FIAI BUDAPEST, V. kerület.
Deák Ferencz-utca 3.
Gabonaszákak

VIZMENTES SÁTRAK
KÖPENYEK
LÓTAKARÓK
VEDREK, TÖMLŐK

Legolcsóbb
bevásárlási
forrás!

Minták és ár-
jegyzék ingyen
és bérmentve.

Törlesztéses kölcsönök földbirtokokra

100 000 koronától feljebb, a pénzügyet szakértője által a helyszínen megállapított **valóságos érték** 2/3-ig eszközöl a **legkedvezőbb** feltételek mellett az e téren a legjobb eredményeket elért alantól. Elsőrendű **ajánlatok** ismert nagybirtokosoktól. Minden kérdés ödsre megbízható felvilágosítás **díjmentesen** nyújtatik. Előleges megbeszélés végett a cég egyik belfeljárja kivanatra **saját költségünkön** utazik a kölcsönt felvenni óhajtó birtokos urakhoz. Szükséges okmányok: telekkönyvi kivonat, kataszteri birtokiv. Czim: **FRANKL ADOLF banküzlete Budapest, Eötvös-utca 19. sz. (Eötvös-udvar) saját ház. Telefon 25-40.**

Szőlőoltványok

dús gyökerű erős példányok hiányok pótlására, vagy új ültetésekhez. Készlet még 80.000 darab. **Borfajok:** Erdei, Olasz-Rizling, Pirosbakar, Kövidinka, Nemeskadarka, Oportó, Mézesfehér és bőtermő borfajok vegyesen. **Csemege-fajok:** Passatutti, Ezeréves, Piros gyöngy, Fehér gyöngy, Muscat Ottonel, Genuai zamatos és csemege-különlegességek vegyesen.

Gleditschia

Koronatövis, Krisztustövis vagy Tüskéslepényfa.

Élősövénynek legáthatatlanabb óriás sűrű ágas tövisű, rajta sem ember, sem állat, még apró malaczkok sem hatolhatnak át. Ezer csemete elég 50 méter hosszú kerítés örökítéséhez. **Kétéves erős csemete ára ezrenként 12 korona. Különösen válogatott, földfeletti része méternél magasabb, nagy, kifejtett tövisű ezre 18 korona.** Minden rendeléshez rajzokkal ellátott, nyomtatott ültetési és kezelési utasítás mellékeltek ingyen. Magva, vetéshez nyomtatott utasítással 5 kiló 6 korona, 10 kiló 10 korona.

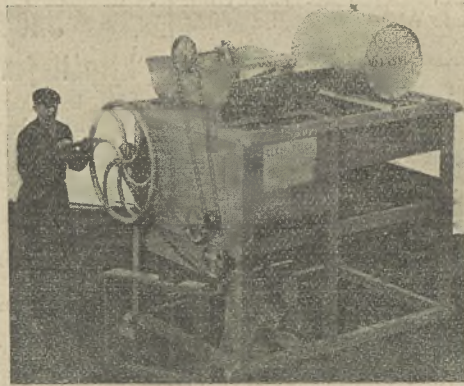
Delaware borból egy üveg kóstoló

csomagolással egy korona. — Czim:

Nagy Gábor, Nagykágya,

u. p. Kóly.

➔ **Árjegyzék ingyen és bérmentve.** ➔

Ne vegyünk MELASSE-keverékeket.

Vegyük meg a szabadalmazott „Magyar-Ovár“ **Melassekeverő-gépet.** Gyártja **Graepel Hugó.** Gépünkkel előállított 2 waggon takarmánynál a gép ára megtérül teljesen. **Ára 650 korona.** **Legolcsóbb napi árban szállítunk folyékony melasse, kórpa, pogácsa és egyéb nyers terményeket.**

Elkán és Fodor szabadalom-tulajdonosok

Budapest, V., Zoltán-utca 11. sz

Sürgőnyozim: „Keverő“. — Kivanatra prospektusokat ingyen küldünk

Tavaszi trágyázáshoz a

Thomassalakliszt

csillag

védjeggyel

helyesen alkalmazva, min-
legolcsóbb foszforsavas mű-
munkákkal és árajánlat-

den növénynek legjobb és
trágyája. — Kivanatra szak-
tal készségesen szolgál

KALMÁR VILMOS

Budapest, VI., Andrassy-ut 49. sz.

a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H., Berlin, magyarországi vezérkép elő e.

Óvakodjunk a hamisításoktól Minden zsák ólomzárral és és figyeljünk a védjegyre! tartalomjelzéssel van ellátva!

Gazdák figyelmébe!

Schloesing Theofil világhírű francia agrikultur-vegyész által **Marseille**-ben gyártott egyedül álló védekezési szerrei a **peronospora, lisztharmat, fenésedés, sárgaság, firtrothadás, szőlómolyok, hernyók, burgonya peronosporája és gyűrűs betegsége,** valamint minden más a mező, szőlő és kertgazdaságban előforduló **gomba és rovar-élősdiek ellen;** továbbá G. & V. Moreels, Gand (Belgium) feltárt **Peru-Guano,** a világ legjobb, legolcsóbb és legértékesebb szerves trágyájának egyedüli vezérképviselője a magyar birodalom területére:

Frankl Adolf banküzlete

Budapest, Eötvös-utca 19. (Saját ház.)

Árajánlattal és mindennemű felvilágosítással készségesen szolgálunk.

Párisi világkiállítás „Grand Prix“ 1900.

Kwizda-féle RESTITUTIONSFLUID

cs. és kir. szab. mosóvíz lovak számára.

Egy üveg ára K 2.80.

Az udvari istállóban, továbbá a nagyobb katonai és polgári istállóban több mint 40 év óta használatban, nagyobb strapák előtt és után való erősítésre és erőgyűjtésre, az inak merevségénél stb. képesíti a lovat a legnagyobb munkabírásra a trainingben.

A Kwizda-féle Restitutionsfluid

csak ezen védjeggyel valódi.

Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapesten, VI., Király-utca 12. VI., Andrassy-ut 28.

Pályázatokhoz csak bizonyítványmásolatokat csatolandók. Eredeti bizonyítványok elvesztéseért a kiadóhivatal nem vállal felelősséget.

KIS HIRDETŐ

Kis hirdetések ára: minden egyes szó 4 fillér, csak oly levelek továbbíthatnak, melyek a szükséges postabélyeggel ellátva küldetnek be.

Alkalmazást keresők.

Uradalmi főtisztnek

ajánlunk egy minden irányban kitűnően képzett és a legjobb ajánlatokkal rendelkező egyén. Ajánlatok „B. 591.” alatt.

Gazdasági tanintézetet

végzett, több évi gyakorlattal bíró gazdasági tanintézetet végzett egyén, beszéli magyarul és románul s a gazdálkodáshoz is ért, azonnali belépésre vagy esetleg későbbre is állást keres. Levelek „Borász” jelige alatt Budapestre, Vörösmarty utca 17.

Egy nőtlen

23 éves, vanczellér-iskolát és a pinzemestri tanintézetet öt négyed éves kurzusát végzett egyén, beszéli magyarul és románul s a gazdálkodáshoz is ért, azonnali belépésre vagy esetleg későbbre is állást keres. Levelek „Borász” jelige alatt Budapestre, Vörösmarty utca 17.

Gazdasághoz

egy intelligens, 20 éves fiatal ember szerény feltételek mellett ajánlunk. Budapest, Fecske-utca 10. I. em. ajtó 11. Farkas Gusztáv.

Gazdász,

27 éves, német, evang., hadmenetes, előkelő lengyel családból származva, a f. évi július hó 1-re Magyarországra állást keres, közvetlen a főnök melletti szolgálatra. Nyolc évig szolgált intenzív gazdaságban és kitűnő ajánlatai és bizonyítványai vannak. Megkeresések „I. P. 7079” Rudolf Mosse Berlin S. W. címre kéretnek.

Gépész

állást keres egy kondenzátoros gépész, tanult lakatos és vasasztorgályos, egyhuzamban több mint öt évig egy nagy mágnesi uradalomban önállóan működött s jelenleg egy nagy grófi uradalomban van alkalmazva, az előbbi állásában kezelése alatt volt telefont, villamos csengő és vízvezeték-berendezés; mezőgazdasági szeszgyár, cséplő-, vető-, fűkaszáló- és aratógépeket, tűzszekrényeket javít és kicserél, valamint egyszerű lokomobilokat magánjárókra és gőzekre átalakít, épület- és műlakatosmunkát tökéletesen, valamint a bádogosmunkát is érti, egy tanonca is van, kit már két éve tanít, azt is magával viszi, 31 éves, nőst. csak tisztességes állástadástól kéri a szíves megkeresést a fizetés megjelölésével. Czim: Pintér gépész Parnó, Zemplénmegye.

Gazdatiszti

állást keres azonnali belépésre egy 42 éves, ev. ref. vall., nőtlen egyén. Keszthelyen tett gazdatiszti vizsgát, ki egyben okleveles szőlő- és borkezelő is; a gazdaság minden ágát érti, a legkülönbözőbb növénytermesztést, jószágtenyésztést, hizlalást, gőzmalomüzemet stb., gazdálkodott Erdélyben, Tolnában és Szlavóniában is, hol 12 évet töltött egy 3500 holdas bér gazdaságban, állásától főnöke, Báthor Elemér halála miatt vált meg. Szíves megkereséseket kér Oláh Sándor Komádi, Bihar m.

Földmivesiskolát

végzett és gyakorlati vizsgát tett 33 éves gazdatiszt 2 főúri birtokon szerzett 12 évi gyakorlattal bármikor belépéssel állást keres. — Megkeresések „Egyházasmagyarai” címen Alsópél, Bars-megye kéretnek.

Betöltendő állások.

Jó házból

származó fiatal ember mint volt-lontair foglalkozást nyerhet egy kitűnően vezetett keresztyén birtokosnál. Ajánlkozók „Sz. 592.” jegy alatt.

Elsőrangú biztosító részvénytársaságnál 2-3, gazdánál jól bevezetett ur, mint üzletszerző utazó állandó jól jövedelmező állásra tehet szert Irásbeli ajánlatok „Ügyes” jelige alatt Eckstein Bernát hirdetői irodájába, Budapest, Erzsébet-körút 36. küldendők.

Gazdasági

tanintézetet végzett fiatalember, kinek gazd. könyvviteli praxisa is van, nagyobb uradalom irodájába irnoki minőségben azonnal telvéttetik. Fizetés havi 54 korona, teljes ellátás mosáson kívül. — Ugyanezen uradalom keres két gazdasági irnokot, szintén azonnali belépésre havi 44 korona fizetéssel és teljes ellátással. Ajánlatokat a kiadóhivatal „Gazdaság 1908/778” jelige alatt továbbít.

Keresetnek

több gazdatiszt, számtartó, 3 segédtsizt, kulcsár, 2 ispán, 2 gyarkornok, 3 gépész, fűtők, 2 gazda, kovács, 2 bognár. Feltételek olvashatók az Országos Pályázati Közlönyben. Ingyen mutatványszám. Budapest, Nap-utca 13.

Gőzeke-gépész

keresünk azonnali belépésre, évi alkalmazás mellett. Ajánlatok bizonyítványmásolatokkal, melyek nem küldetnek vissza, a **Sárori Uradalomhoz, Nagy-Sáror, Bars-megye,** küldendők.

Számtartói

állás megüresedett, erre pályázat nyitattik. Folyamodhatnak magyar honpolgárok, kik a magyar és német nyelvet tökéletesen birják, számadások német nyelven vezetettnek, bilanczkepesek előnyben részesülnek, kik gazdasági képzettséggel is birnak. Folyamodványok d'Harcourt Iphigenia grófnő kalácsai uradalom jószágigazgatóságához benyújtandók.

Segédtsizti

állás lesz üresedésben a tolnai uradalom kajmádi kerületében f. évi május 1-ére. Pályázhatnak gazd. tanintézetet végzett, belterjesebb gazdaságban nagyobb gyakorlatot szerzett és az irdoi munkához is értő nőtlen emberek. Folyamodványaikat bizonyítványmásolataikkal, melyek vissza nem küldetnek, a tolnai uradalmi központhoz Tolna, sziveskedjenek küldeni.

Gazdát,

értelmes, idős, csekély igényű keresek kis gazdaság önálló vezetésére. Igényekkel ellátott ajánlatok — választ csak kiválasztott kap — intézendők Niederhauser Gyula, Békés-Gyula.

Erdészi

állás azonnal betöltendő; folyamodhatnak akadémiát végzett, 4-5 évi praxissal bíró nőtlen egyének; előnyben részesülnek, kik a magyar nyelv mellett a németet is birják. Javadalmazás évi 800 korona, teljes ellátás és 5% az eladott fa árából. Folyamodványok Bánffy Albert báró ömeltőségéhez címzendők és fénykép melléklendő. A folyamodványok az urad. intézőséghez küldendők Szilágynagyfalú.

Ép és üzemképes állapotban levő 8 HP Clayton-féle 188.6. sz. **10-comobil** 1907. július 6-án nyomtatott, hozzá cséplőszekrényvel és felszereléssel első kézből igen olcsón eladó. Czim: **Bengyel Antal, Gyöngyös.**

Szepességi

kárpáti fenyőborovicska,

valódi, legfinomabb, régi, gyógyerejű, különlegesség, egyike a legegészségesebb italoknak, kitűnő szer gyomorhajt ellen, hatatos étvágygerjesztő és gyomor-erősítő, a vesék működésére szerfelett kedvező hatása. Nemcsak Magyarországon de más európai államokban és Amerikában is a legjobb hirtvének örvend. Postakorsója bérmentve, utánvét mellett 9 kor. 50 fillér.

Ganovszky Gusztáv

fenyőborovicska-gőzfűtő társaság

Szepesszombat (Szepes m.)

FIGYELEM! FIGYELEM!

Keltőtojások!

Szállítok 200 darabból álló óriás **pekingkacsa** tenyészállományból keltetőtojásokat. A tenyészállatok 4-5 kilogramm súlyúak és ideális tartásuak. Szállításra kerülnek törésmentesen csomagolva, csak 1 napos tojások. Termékenységre 90%-ig jóállás. Állataim folyton vízben élnek. Erdekldőknek szivesen bemutatom tenyészállataimat. — 12 drb tojás 6 kor. Utánvét mellett bérmentve. Kiszolgálás pontos és jó.

WACHE ALAJOS

pekingkacsa-tenyészdeje

GYŐR, FÜRDŐHÁZ.

Számfeletti tenyésztyukok

Sárga és fehér **Orpingtonok** és fekete **Langshanok** 15-30 korona árban eladók **özv. Baky Bélánénál, Súrdu, u. p. Zákány** (Somogy megye).

Klett-Braun-féle szérumok

sertésorbánc, a borjúk fertőző tüdőlobja, tyukkolera, sertésvész és sertéspestis ellen!

Előállítja ezeket **J. Hauf & Co. G. m. b. H. Feuerbach, Stuttgart** mellett. — Kaphatók kizárólag a

„**LABORATORIUM védőoltóanyagok termelésére részv.-társ.**”-nál **Budapesten, VI., Felsőerdősor 10. szám.**

Nincsenek többé állatjárványok és állatveszteségek. Tiszta, világos lakások és istállók. **Semmi nyugtalanítása többé a marhának.**

Ezen és egyéb előnyöket eléri Ön kevés fáradsággal, ha Ön a meszeléshez, fertőtlenítéshez, kátrányozáshoz, karboliumozáshoz stb. **STEPHAN**

„FIX”

készüléket igénybe veszi. Ezen gép ára gyorsan megtérül megbizonyíthatólag, mert 90%-át megtakarítja a munkabérnek és anyagának stb., összehasonlítva a kézi meszelő munkaköltségével. Kitűnő referenciák a föld minden részéről. A legnagyobb kitüntetések. Kérjen 246. sz. a. árjegyzéket.

Rudolf Krása, Wien, VII., Kirchengasse 37.

Lovak kelessége

(Chronikus köhögése és nehéz lélegzése)

biztos eredménnyel gyógyítható.

Számtalan elismerés bizonyítja Felvilágosítást díjmentesen küld Ripp Arvin, Drezda-A. 756

Yorkshire - tenyészállatok

eredeti, Angliából importált legnagyobb fehér faj egyenes ivadékjai minden nem és kor élőszulyra mérsékelt áron eladó. Választási malacok darabonként 21-26 koronáig. Megrendelések **Frey Károly** hercegi uradalmi intézőhöz, Pusztavacs, Pest m.

Cseklészi

házi nyultenyésztési telep. Elsőrendű fajnyul-tenyészde. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nyulszapukamagot

kiváló minőségben jutányosan szállít:

Berczeller Márton, Ipolyság.

Országosan törzskönyvezett

nagy, fehér, nemesített **YORKSHIRE** tenyésztetem az idei budapesti tenyészállatvásáron a legelső díjjal tüntette tett ki. A **Yorkshire**-taj tenyésztesiránt való érdeklődőkre biztatólag hat az ország különböző vidéken, más és más talajon tett kísérletek sikere, mely egyrészt a **Yorkshire** acclimatizálódó képességének tulajdonítható. Az eddigi nagy számú megrendelések arra készítenek, hogy kerjem a t. gazdaközönséget megrendeléseik még idejében való megtételére, hogy így a tömeges előjegyzések dacára a módos és módos jusszon az igények kielégítésére. Idősebb elsőrendű tenyészkanok és kockák a előjegyzéseket már mos eloldagok. Választási malacokat 30-40 koronáért adok el

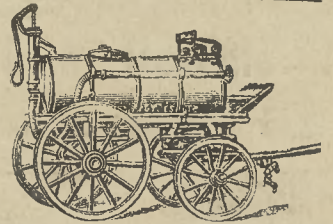
Blasesok Gyula

Kajdaes (Tolnamegye).

Pannonia szálloda

BUDAPEST,

VIII., Rákóczi-ut 7. sz.

Trágyahordók, trágyaszivattyúk, trágyacsapok, póczegődtisztító-készülékek kaphatók

Győző Béla és Társa Budapest,

V., **Báró Atzél-utca 3. sz.** A Vigszinház tőzsomszedságában.

TÖKMAG.

Sok éven át általam nagy sikerrel nemesített szürke Indiai Mamuth és vörös Chinali keresztzéséből származó vetőmag nálam kapható. Terménye kiválóan eltartható és bőtermő. Kilója 3 K. **Tarnai Bertalan** földb. **Apostag,** Pestmegye. Megrendelésnél kérem e hirdetésre hivatkozni.

Legjobb tejkannák

tejhűtők és tejgazdasági eszközök

kaphatók **Első magyar gép- és tejkészítési eszköz-gyár**

FUCHS és SCHLICHTER

Budapest, VI., Jász-utca 7.

ARJEGYZÉK INGYENES BÉRMENYVE

Könyvelés.

Az egyszerű és kettős gazdasági könyvvitelben perfekt, független, idősebb, gazdasági ismeretekkel bíró könyvelő elvállalja gazdaságok és uradalmak könyvelésének berendezését, vezetését és mérlegyszerű lezárását, mindenütt az adott viszonyokhoz és kívánalmakhoz legcélszerűbben alkalmazva. Bizalmi kiküldetéseket, rovanosolást, leltározást és a meglévő könyvek felülvizsgálását is hajlandó teljesíteni. Honorárium mérsékelt. Szíves megkeresések e lap kiadóhivatalához kéretnek „Könyvelés 1087” jelige alatt.

FEHÉRLŐ-SZÁLLO étterme

Budapest, VIII., Rákóczi-ut 15. Kitűnő magyar konyha, figyelmes kiszolgálással. Ebéd 75, vacsora 65 kr. — Szelvényfüzet 10% engedménnyel. **Földbirtokosok találkozó helye.** Tulajd. **KOLB JÓZSEF,** Csalányi-vendéglő volt főpincézere.

GAZDASÁGI LAPOK

MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

Alapította KORIZMOS LÁSZLÓ
1849-ben.

VEZÉRELVE:
Hozzunk mezőgazdaságunkba
helyes arányokat.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egész évre	16 kor.
Fél évre	8 „
Negyed évre	4 „

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Múzeum-körút 7. sz.

Az „Állattenyésztési és Tejgazdasági Lapok” ingyen mellékletével.
A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, az előfizetési és hirdetési pénzek a kiadóhivatalhoz czimzendők.

HIRDETÉSEKET

a lap kiadóhivatala vesz fel.
Arjegyzék ingyen és bérmentve.
Hirdetési mellékletek jutányos árban fogad-
tatnak el.

Az e lapokban foglalt cikkekért minden után-
nyomási jog fentartva.

Kéziratokat a Szerkesztőség nem ad vissza.

Telefon: 623.

TARTALOM.

	Lap
Szemle. — y.	243
Tárcza. Szentok az időjárásban. III. — Petrus Jenő	246
Három lényeges vívmány a szeszgyártás terén. — Schwarcz Jakab	246
A Jurenák M.-féle új, szabadalmazott kétszo. osztályú ekék. — Kodolányi Antal	247
Az árpa nitrogén-trágyázása. — Jancsó Béla	248
Kérdések és feleletek.	249
Kérdések: Berkshire mangalicza-keresztelés. B. M. — A marhaterenyészet fejlesztése tejlétkenyességre. N. K. — Galandféreg tyukokban. J. P. né. — A fertőző hüvelyhurut gyógyítása. M. M.	
Feleletek: Veszélytelen szer borjutevek ellen. Porezius. — Szeszmoslék szeoskával elkeverve, mint takarmány. Porezius. — Luczernatörésben tavaszbuza. C. — Az esparzette luczerna helyett. P.	
Hírek	250
Apró szakközlemények	252
A czukorrépa rakványozása levelestől. — A dél- franciai szőlőkivitele. — Fakivitelünk jövője.	

Előfizetési felhívás.

Tisztelettel felkérjük azon t. olvasóinkat, a
kiknek előfizetése április hó 1-ével lejár, hogy
azt megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap
expediciójában zavarok támadhassanak.

Előfizetési árak:

Egész évre	16 korona.
Fél évre	8 „
Negyed évre	4 „

A „Gazdasági Lapok”
kiadóhivatala.

SZEMLE.

(Már sohasem lesz tavasz. — Árhanyatlás a gabna-
piacon. — Németország őrleési forgalma és a buza-
vámok. — A német állattenyésztés fejlődése és a
huskivitelünk csökkenése. — A chicagói huströszt
erőlködése. — A nagy munkanélküliség Amerikában.)

Az idén talán sohasem tavaszodik ki. A Kár-
pátok előhegyeinek még déli homlokzatán is
sokhelyütt fehérlik a hó és április 1-jén Bajor-
országban oly havazás volt, hogy a vonatok
is elakadtak. Ennek következtében hűvös a
levegő, a szobákat fűtjük és bundakabát a

módi, nem pedig tavaszi felöltő. Az alacsony
hőmérsék oka annak, hogy az őszi vetések
főleg a hideg agyagokban csak nagyon las-
san fejlődnek. Zöldelnek ugyan, de nem
bokrosak. A gazda regulája szerint Szent-
György-napkor a varjunak nem lenne szabad
kilátszani a buzából, de tartunk attól, hogy
akkor még a paçsirtát is látni fogjuk a buza
sása között. A tavaszi vetések lassan kelnek
s a legkorábbiak csak most hegyeznek. A le-
gelő füve absolute nem nő, még ha harapó-
fogót akasztunk is neki. Pedig hát óriási a
takarmány és szalma szüke. Szénáért mesés
árakat fizetnek most a falvakon. 6 frtig is
megadnak egy métermázsáért. Épp így van a
szalmával is.

Pedig hát ennek értelme nincs, — mert ha
van szalmánk, akkor abrakokkal a szálás ta-
karmányokat jól helyettesíthetjük. Például
kukoriczával, amelynek ára annyira esett,
hogy 6 frt körül járja csak az ára a falvakon,
— már pedig 1 kilo kukoriczadarával mintegy
2 kilo szénát lehet helyettesíteni. A kukorica
olcsó lett, mert nagyon kínálják. Mult évben
jó volt a termés és az most piacra kívánko-
zik. De az árpa is mód nélkül esett árban. A
sörárpa 1 frttal, a takarmányárpa egy koro-
nával. A buza és rozs ára jelentékenyen estek,
mert hát kezdenek zöldelni a buzatáblák és a
zöld szín a remény színe.

A buzaárak csökkenésére nagy mértékben
befoly a német birodalom őrleési forgalma.
Midőn a kereskedelmi szerződést Németor-
szággal megkötöttük, akkor egyes élesszemű
osztrák gazdák reámutattak a német őrleési
forgalomra, a mely lecsorbíthatja buzavám-
jaink hatását. Akkor lecsitították őket, pedig
hiba volt. A német őrleési forgalom szerint
160 kg. behozott buzáért a német malmok
100 kg. első osztályú lisztet irhatnak ki —
holott 160 kg. buzából 120—125 kg.-ot irhat-
nának ki. De a vámot 160 kg. buza után té-
ritik vissza, és úgy 1-92½ fillér nyereségük
van a malmoknak. Ez valóságos kiviteli bo-
nifikáció. Tehát egy eldugott prémiummal
van dolgunk, a mely a mi malomiparunkat
sújtja. A mi malmaink panaszkodnak min-
denre, de ezt nem látják, ellenben a svájci
molnárok szövetségtanácsuktól repressáliákat
követelnek. A svájci malmok azt állítják,
hogy ők oly olcsón lisztet nem képesek elő-
állítani, mint a milyen áron a német lisztet
hozzájuk beviszik, és ha a szövetségtanács
nem hárítja el ezt a bajt, akkor meg kell buk-
niok. Épen így készülődnek a hollandusok is,
és teljes joggal, mert a német malmok a

Svájcban egy métermázsza 0 lisztet 8-80 már-
kával olcsóbban adják, mint otthon Német-
országban. Ez egészségtelen állapot. 1907-ben
a közös vámterületre Németországból csak
199 mm. liszt jött be a mi 98,466 mm. kivi-
telünkkel szemben, de ha a buzaárak a bel-
földön a vámparitás színvonaláig emelkedné-
nek, rögtön megkezdődnek a német liszt im-
port, és a gabnaárakat 1—2 koronával leszo-
ritaná. Ezért nem voltunk képesek a legma-
gasabb buza hausse idején sem elérni az im-
port paritásos buzaárakat. Malmainkat pedig
kiviteli piaczaikon sújtja ez a német őrleési
forgalom.

Németországgal kötött kereskedelmi szer-
ződésünk más tekintetben is károsan hat
vissza állapotainkra. Itt van a marhavám
kérdése. Németország egy-két év mulva telje-
sen nélkülözhetni fogja marhakivitelünket.
Marhalétszáma az erős vámvédelem hatása
alatt gyorsan szaporodik, és ezt legelőször
tehénárainkon érezzük meg. Már mult évben
említettük, hogy a tehén árak nagyot sü-
lyedtek. Ez az árcsökkenés mind nagyobb
előhaladást tesz. A folyamat a tehénkereske-
delem és exportban ez volt: A csehek és mor-
vák eladták teheneiket Németországnak, és
a hiányt a mi vásárainkon pótolták. Ennek
folytán a normális fejlődés tehén nálunk pro mm.
élőszűlő koronáért ment, most a 60 fillért is
alig éri el, mert ne adj Isten! hogy egy szál
morvát látnál a vidéki marhavásárainkon. A
német birodalom megszűnik vevő lenni állat-
piaczaikon. Ezzel tisztában kell lennünk.

De ez a folyamat egész varázsgyorsasággal
fog végződni, ha az amerikaiaknak sikerül a
husbevitt Németországba kioroszakolniok.
Az amerikai huströsztre rettenetes csapást
mért Sinclair az ő leleplezéseivel. A chicagói
vágóhidakon elkövetett disznóságok nagy
arányokban szállították le az amerikaiak hus-
exportját, mert sok európai kormány hozott
kemény rendszabályokat az északamerikai
husbehozatal ellen. Az amerikai husnagyipar
kénytelen volt gyártásába üdvös reformokat
behozni. De a bizalmatlanságot mellőznie még
sem sikerült. A huströszt nem képes tenni
semmit s tehetetlensége tudatában a farmerek
nagy tömegét mozditotta meg. A »The
Breeders Gazette» folyton hoz gyújtó cikke-
ket, melyekben arra tüzeli a farmereket, hogy
szorítsa a német kormányt határainak meg-
nyitására az amerikai husbehozatalra nézve.
A német kormány tehát alaposan meg lesz
ostromolva. A német gazdák Bundja készül
alaposan fogadni az amerikai rohamot és a

MAGYAR

Gazdasági és kerti

MEZŐGAZDÁK • MAGYAR

SZÖVETKEZETE

legjobb beszerzési forrása

chicagói nagy trösztel készül megverekedni. A chicagói tröszt dacára a jelenlegi nagy munkaszünetnek és csekély husexportnak mégis magas áron adja otthon a hust. Az amerikai lakosság drágán fizeti, hogy a tröszt olcsón dobhassa a külföldre a fölösleget. Ha sikerül a német határon át betörnie, akkor állatkivitelről Németországba többé szó sem lehet.

*

A munkanélküliség Amerikában nem csak hogy tart tovább, de még fokozódik. Száz- ezrek mászkálnak éhen az amerikai városok utcáin és kiabálnak panem et circenses után. Ez le fogja lohasztani a kivándorlási gusztust, mert mint mondják, ezek az állapotok éveikig fognak eltartani. Ehhez jön, hogy az amerikai kőszénbányák egyszerre elbocsátották összes munkásaikat és bérleszállítást követelnek a munkásoktól. Ezt el is fogják érni. Ez ugyan- csak fékezője lesz a kivándorlásnak, melynek legfőbb vonzóereje az exorbitans munkabér volt. Még csak a lelketlen csábítást kellene erélyes eszközökkel meggátolni, a minthogy most tényleg lelketlenség a mai amerikai viszonyok mellett a lakosságunkat a biztos nyomorba csábítani.

Három lényeges vívmány a szesz- gyártás terén.

Irta: *Schwarz Jakab* földbirtokos és szeszgyáros Nyírvaján.

Köztudomású, bár a magyar ember konzervatívizmusa, hogy mennyire idegenkedik és bizalmatlankodik minden újítás iránt, mégis az alábbiakban hasznos szolgálatot vélek tenni egyes szeszgyárosnak azzal, ha köztudomásra hozom, hogy mily nagyszerű három újítást alkalmaztam jelenleg a szeszgyáramban.

Az első újítás az, hogy nem kell többé a kazánfűtéshez sem fa, sem szén, hanem petró- leumalja, ugynevezett »kátrány«. Én szeptem- ber óta kísérletezem ezen fűtési anyaggal és ma már — a szó szoros értelmében — kineve- tem azokat, a kik még szénfűtéssel kinlódnak. Hogy mit teszen az, szénrel tüzelni, senkinek sem kell magyarázni, mert az utolsó 2 évi keserves tapasztalatok után mindnyájan ismerjük a szénfűtés hátrányait. Ezuttal a kátránytüzelés óriási előnyeit óhajtom ismer- tetni.

Az itteni mezőgazdasági szeszfeldmében naponta 7 hektoliter szeszt gyártok. Az üzem- hez tartozik még egy simaórlásra berendezett malomkő járlat, a melyen a gyártáshoz szük- séges csekély őrlést, a marhaállományom ré- szére szükséglenő napi 7 mázsa tengeri őrlést, 35 konvencziós cselédem havi őrlését és a kör- fűrészem havi, mintegy 6 öl fa apróra fűrésze-

lését eszközöltem. Mindezekhez kellett nekem naponta átlagban számítva 9 mázsa első osz- tályu porosz szén, a mely a gyárba szállítva, a mai árak mellett pr. 4 $\frac{1}{2}$ korona, vagyis napi 40 $\frac{1}{2}$ koronába került.

Napi átlagos kátrányszükségletem ma (pedig hiszem, hogy még redukálni fogom) 650 kilog- ramm, melyet a velem szomszédos vasuti állo- más mellett levő nyírbaikai petroleum-gyár- ból hozatok át, mázsánként 4.25 K árban, ki- tesz tehát a napi kátrányszükségletem (2.40 K-t, számítva fuvarral együtt) összesen 30.02 K-t, a napi megtakarításom tehát 10.18 K, vagyis 25 %.

Meg kell jegyezmem, hogy kazánom 1902- ben a Schlick-gyárból került ki, Cornwall-féle rendszerű, 40.4 m² tüzelületű (csak fűtőcsa- tornával ellátott) befalazott, fekvő kazán.

A kátránnyal való fűtéshez mindössze annyit kellett a kazánon változtatnom, hogy kiszede- tettem a szénfűtéshez berendezett összes ros- télyokat és az ezeket tartó ugynevezett vas- nyerget, mert az egész fűtőcsatornát szabaddá kellett tennem.

A nyírbaikai petroleum-gyár (Debreczeni Kőolajpar R.-T.) gyárigazgatója Gold József ur, volt oly szives kérésemre szeszfeldmém a kátrányfűtésre berendezni. Az egész berende- zés csupán $\frac{1}{2}$ és 1 zollos csövezetekből áll és az összes berendezés a 15 hektoliter ürtartalmu kis vas kátránytartállyal együtt 360 koronába került.

Minthogy későbbben meggyőződtem arról, hogy a szénfűtéssel bátran felhagyhatok és a kátrányfűtésnél fogok megmaradni, vásárol- tam még egy 110 hl. ürtartalmu, használt vas- tartályt, mely 400 koronába került, hogy így megfelelő, állandó kátránykészlet tarthassak. A derék gyárigazgató ur azt is megígérte ne- kem, hogy a jövő nyáron a cséplőgép-lokomo- bilomat is kátrányfűtésre fogja berendezni és így az eddigi cséplési tüzelőanyag költsége szintén jóval kevesebb lesz.

Ennyiből áll a berendezés és külön befek- tetés.

Minthogy a kátrányban sem petroleum, sem benzin vissza nem marad, a vele való fűtés minden veszélyt kizár, mert tudvalevőleg a kátrány magában véve csak akkor gyúlékony, ha az tul lesz hevítve.

Mielőtt a kátrányfűtésre akartam áttérni, tárgyaltam ez ügyben az iparfelügyelővel, a ki jóakarattal oda nyilatkozott, hogy a kazán fűtőcsatornáját Chamotte-téglával burkoltas- sam be, nehogy a fűtőcsatorna fala a vehe- mens tüztől szurást kapjon és ennek folytán robbanás, vagy más veszedelemnek eleje legyen véve. (A kátránynak tudvalevőleg jóval nagyobb a kalóriája, mint a legjobb szénnek.) Az óvatosságnak különben is nagy hive lévén,

azonnal beburkoltattam a tüzcsövet tűzálló téglával és jó is volt minden, csak gőzt nem tudtunk fejleszteni. Naponta 15 mázsa kátrá- nyom is elfogyott, mégsem volt gőzünk, szó- val üzemi akadályunk volt miatta.

Megkérésemre átjött a már említett gyár- igazgató ur, aki nyomban kiszedette az egész téglaburkolatot és úgy állította be a fűtésre berendezett kis csövezeteket, hogy a láng- sugár precíz a fűtőcsatorna közepére fut be és minthogy a lángsugár így a kazán oldal- falait sehol sem érheti, a kazán fala szurást nem kaphat, robbanás vagy más szerencsét- lenség teljesen kizárható. A nevezett gyár- igazgató ur azt is garantálta nekem, hogy kátrányfűtés mellett jóval tovább fog a kazá- nom tartani, mint szénfűtés mellett tartana.

Pár napja itt járt az iparfelügyelőm, a ki nem csak hivatalosan, de kíváncsiságból is megvizsgálta — az általa ajánlott téglaburko- lat eltávolítása után — a kátrányfűtést és őszinte örömeinek adott kifejezést, hogy ilyen egyszerűen és nagyszerűen sikerült a kérdést megoldani és nem kell tartani semmiféle baj, vagy kellemetlenségtől. Öröme volt még az iparfelügyelőnek abban is, hogy a tüzelő he- lysiségben és annak környékén mily tisztaság és rend uralkodik, nem úgy, mint a szén- fűtésnél.

Végül még nem hagyhatom megemli- tés nélkül azt, hogy a fűtőnek semmiféle- dolga egész napon át nincsen, csak annyit kell tennie, hogy mintegy $\frac{1}{4}$ órán át felszivaty- tyuzza a kis tartályba az aznapi kátrányszük- ségletet egy igen könnyen működő fanyelű kis szivattyúval és napközben egy-egy köny- nyen járó kis csavart kell neki jobbra vagy balra kissé mozgatnia és arra kell ügyelnie, hogy a kazánban állandóan elég víz legyen. Ezen dolga mellett persze bátran olvashatja egész nap az ujságot és így a fűtő dolgát — egy-egy nap alatt tökéletesen betanítható — 16 éves ügyes parasztfiu is könnyen elvégzi.

A második újítás a gyáramban az, hogy a czefrét nem vízzel, hanem levegővel hűtöm le. Minthogy ezen új czevrehűtő és czukrosító gép az én szabadalmam, nehogy esetleg azzal vádoltassam, hogy itt érdekből beszélek e gépről, csak egész röviden kívánok arról elreferálni. Előnyei ezen gépnek, hogy a gyár- ban felére csökkenti a napi vizszükségletet és hogy a czukrosítás oly tökéletes, melyhez ez idő szerint hasonló jó alig van. Ezen gép télen 60 perc alatt s nyáron 90 perc alatt hűti le nálam az 55—60 hl. czevret és ez semmi komplikáció- vagy üzemköltség-többlettel nem jár. A Bauer-féle eljárás mellett úgy bur- gonyából, mint tengeriből a lehető legjobb eredményt érem el. E gép körülbelül annyiba kerül, mint egy másodszerű czevrefűző és hűtő-

TÁRCZA.

Szentek az időjárásban.

Irta: *Petrus Jenő.*

III.

Szent Iván és Péter Pál várva várt, kedves Szentek a gazdaságban. Kezdődik a nyár. Iván nagy tüzet rak az égen, aranynyal ke- negeti a kalászkokat. Meleg van. A gabona érik. Ezekről a szentekről hosszú történe- tek, legendák beszélnek, melyek közismertek lévén, elmondásukat mellőzhetjük.

Illés próféta napján kezdődik a kánikulai hőség s szent Bernát-napjával ér véget. Illésről szóló legenda a Bibliából ismeretes. Tüzes szekéren ragadtatott az égbe.

Szent Mihály-nap Szent György ellenlábasa. György nyit, Mihály zár. »Szent Mihály-nap után, akármerről fu a szél, hideg az.« Érez-

hetőleg hosszabbodott az éjjel, rövidebbé lett a nappal. Hűs, harmatos, deres éjszakák, szomorú nótákat dudáló, sipoló hideg sze- lek, vagy lucskos, esős napok, mind a Mihály angyal szárnya suhogása elől futó vétkes angyalok lihegése és félelemszülte hideg ver- ritékezése.

Mihály arkangyal. Nem e bus föld, hanem a vigasságos, mosolygó Ég lakója és pedig nagy tekintélyű hatalmas fejedelem, főnök, ki fejedelmi társa, Lucziferrel vivott csatájá- ban, mint győztes maradt az égi csata- mezőn. Ez ütközet választotta kétfelé az örök életű szellemlényeket. A Mihály tábo- rában levők *angyaloknak*, a Luczifer hadur- sága alatt harcolók s csatavesztesek: *ördö- göknek* nevezettek. Az elsők a világosság, az utóbbiak a sötétség szellemei. Még folytató- dik a harc, de már nem az Égen, hanem a földön, láthatatlanul, mivelhogy a szelleme- ket csak ritka, látó lélek látja az emberek közül.

Demeter, Márton, András szintén nevezet- tes szentek, azonban inkább bizonyos gazdai teendők elvégzése van hozzájuk kötve. *De- meter* napon lakodalmaztatják a juhokat, kecskéket. *Márton* a ludak életével van valami kapcsolatban. *Andrásnak, Miklósnak* régi babonák, szokások tartják meg nevezet- tes fontosságaikat. De *Luca* már a tél-szak napjaira vet némi világot és az egész év időjárására.

Luca napja ha fényes,
Nagy farka lesz a télnek.
Ha ködös és homályos,
Nem kopik el a szánod.

Luca napot követő napok karácsony éj- félig az év tizenkét hónapját határozzák meg időjárásilag. Ha esős, havas, borongós Luca után az első nap, Január egész időjárása olyan lesz. Ha az ötödik nap fényes, fagyos, esőtlen, sovány lesz május. Ha a tiz, tizen- egy, tizenkettedik napja havas, hideg, kor- rán kezdődik a tél. Némelyek szerint ezek

Szivattyúk és Mérlegek Különlegességi gyár: **GARVENSWERKE**
Központi igazgatás:
Bécs, II., Handelsqual No. 130.
Városi mintaraktár. Garvens W.
Bécs, I., Schwarzenbergstr. 6.

gép. Ismétlem, hogy ezen alkalommal nem foglalkozom ezen géppel bővebben és röviden csak ráutalok a »Magyar Szesztermelő« 1907. július 15-iki számában dr. Szilágyi Gyula és dr. Hérics-Tóth Jenő urak által közzétett szakvéleményre, kik személyesen itt jártak nálam és tapasztalataikról számoltak be a fent idézett cikkben.

A harmadik ujtás pedig egy malátazuzó gép.

Jól tudjuk mindnyájan, hogy milyenek az eddigi malátazuzó gépeink ujkorukban; még ha dupla hengerrendszerűek is, másodszori feltöltés után sem végeznek tökéletes munkát, hanem csak vagy összelapítják, vagy elszagatják a malátát. De az ilyen zuzó működése nagy lármát is okoz a gyárban és bizony elég nehezen jár és így elég gőzbe kerül az üzeme és a kezelésnél elég gyakran előfordul, hogy egyik-másik munkás szerencsétlenül jár. A nálam levő újrendszerű malátazuzó gép már külsejére nézve is — mondhatnám — kedves kis butordarab, fél oly nagy sincs a megszokott zuzónál, vasból készült és a malátával érintkező része zománczozott lévén, úgy hogy egy vizes

Francziaországból hozattam meg és fizettem érte vasuti fuvar- és vámmal együtt, hazaszállítva 587 koronát és ennyibe kerül egy más valamirevaló zuzógép is.

Szeszgyáros kollegáimnak az itt mondottak valóságáról alkalmat akarván nyújtani, készséggel meghívom őket gyáram megtekintésére, akár megbízott szakértőjüket is. Miután a közérdeket vélem szolgálni e készséggel, f. évi május hó 10-ig, míg gyáram üzemből lesz, bárkit szívesen látok.

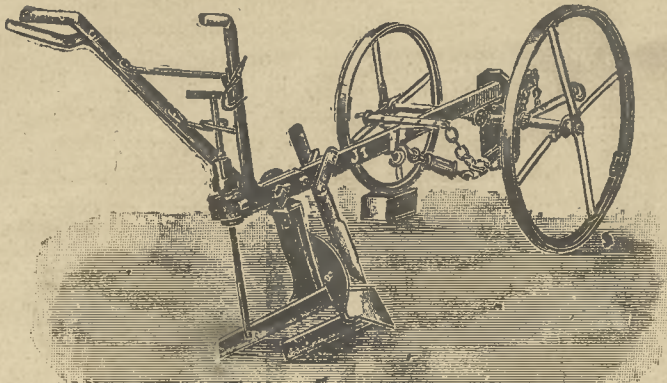
A Jurenák M.-féle új, szabadalmazott kétsorosozlyás ekék.

Ezen ekéknek bemutatására márcz. 21-ike volt kitűzve s arra számosabb közeli vidéki gazdának figyelme felhíva.

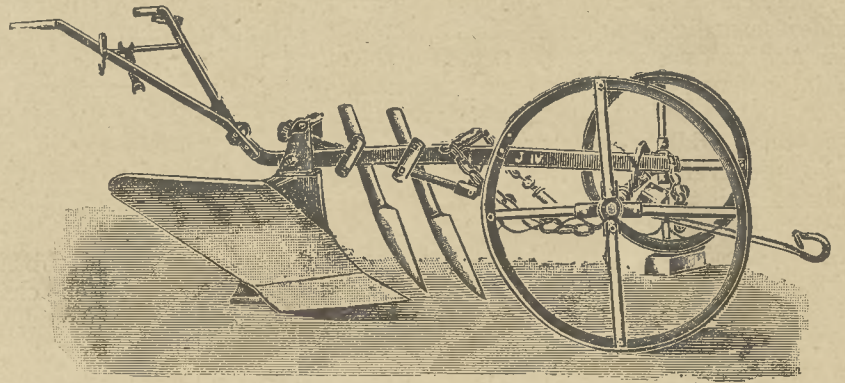
A bemutatás a jelzett napon valóban megis történt gróf Desseffy Emil ő méltósága ujszászi birtokán, azonban a bemutatáson — azt hiszem — részint a gazdáknak a jelenlegi esős időjárás folytán, a tavaszi munkákkal való roppant elfoglaltsága miatt, részint az időjárás folytonos változatos volta követ-

hangulag a Sack-eké munkájánál jobbnak és szabályosabbnak találtuk.

Nevezetesen: a tarlószántásban, daczára hogy a talajszántásra túl lágynak volt mondható, a Jurenák-ekék mégis csaknem teljesen tiszta barázdát hagytak vissza és teljesen szabályosan fordítottak. A luczernatörésben pedig még 8 hüvely mélységű és 11 hüvely szélességű barázda mellett is teljesen tökéletesnek mondható munkát végeztek, úgy a barázda tisztaságát, mint a fordítást illetőleg. És itt, a luczernatörésben láttuk, hogy mennyire fontos és lényeges javítást képez ezen ekéknek kettős csorosozlyája, ugyanis kísérletképen levétetvén az ekéről az egyik csorosozlyát, az eke fordítása s a barázda takarás azonnal nem volt oly tökéletes, mint a két csorosozlya munkája mellett, a minek oka, véleményem szerint abban keresendő, hogy az egy csorosozlya mellett nem porhanyítván az eke oly tökéletesen, mint két csorosozlyával, a kormánylemez sem végezhető oly tökéletesen a fordítást és így az nem is takarhatott oly tökéletesen, mint a két csorosozlyával jobban porhanyított földben. A réttörésben pedig

39-ik ábra. A Jurenák M.-féle könnyű földészeke.

40-ik ábra. A Jurenák M.-féle új, szab. kétsorosozlyás eke.

kendővel letörülve, azonnal szép, tiszta. A földolog pedig az, hogy oly állapotba hozza egyszerű átbocsátás után a zöld hosszú malátát, mintha az valóságos tézta volna, úgy hogy a legnagyobb szakértő sem ismerhetne reá, hogy ezen téztaféle valaha maláta volt, szóval ennél tökéletesebb malátazuzó gép ez időszerint el nem képzelhető, emellett pedig a legcsekélyebb lármával és oly könnyen működik, hogy ha az a transzmisszióhoz nem volna szerelve, egy 10 éves gyermek is könnyen elhajthatná, működésében a munkás szerencsétlenül nem járhat. Óránkénti munkaképessége zöld malátából 120 kg. E gépet dr. Szilágyi Gyula tanár ur ajánlatára, akinek én ezért ezuttal hálás köszönetemet nyilvánítom, a budapesti Sangershauseni gépgyár utján

kezteben az uradalomnak birtokosán — a ki az egész bemutatás iránt a legnagyobb érdeklődést mutatta s az egész bemutatást végig a legnagyobb figyelemmel kísérte — az uradalom intéző tisztjén s rajtam kívül még csak két gazda, Greszler Vilmos és Löcherer Andor vett részt. De jelen volt az eke feltalálóján kívül, ezen új ekék gyártója, Kühne Ede s gyárának mérnöke, valamint a Magyar gazdák szövetsége gépészeti osztályának mérnöke is.

Az ekék, egy tarlóföldön, egy 7 éves luczerna és egy rét törésben lettek bemutatva és pedig parallel munkában egy utánzott Sack-féle rendszerű ekével. És ide irhatom, hogy a Jurenák-féle új, kettős csorosozlyájú ekék valamennyiének munkáját, valamennyien egy-

nemcsak hogy valóban ideális munkát végeztet, hanem az által, hogy a Jurenák-féle eke által minden egyes föld szelét ketté lesz vágva, az ekét követő borona annyira felporhanyíthatja a talajt, hogy az egy a vetés alá teljesen elkészített szántóföld porhanyóságával birhat.

A mi már most a Jurenák-féle ekék szerkezetét illeti, az mint kettős csorosozlyájú eke, 3 nagyságban lett bemutatva, de be lett mutatva egy Jurenák-féle, általa *könnyű földészekének* nevezett, egy csorosozlyájú, amattól szerkezetre különböző eke is.

A taliga szerkezete mindkétféle ekénél ugyanaz, vagyis mindkettő csupán négy küllővel ellátott s a tengelylyel együtt forgó kerékkel bir. A tengely közepén egy ide-oda mozgat-

az időjárás határozó napok a Gergely és Julián-naptár karácsonyjai közt eső napokra esnek, a mi azonban csak e következtetések régi keletét bizonyítja, mivel a Julián-naptárban deczember 12. napja a Gregoriánus időszámítás deczember 25-ikére esik, mely napon Lucza szent napja a naptárban elfoglalta helyét.

Lucza a szemek tisztalátásának védnöke. Sirakusában, előkelő, dús gazdag szülőktől nyert életet. Szépsége és vagyona sok udvarlót és kérőt vonzottak körébe, kiktől, mint alább látni fogjuk, igen elmés módon szabadította meg magát. Észrevette ugyanis, hogy külső szépsége és kiváló vagyoni helyzete inkább, mint istenfélő, kegyes lelki tulajdonságai azok a delejsarkok, melyekhez vonzódnak a férfiak s ez elkésértette. Szívét elzárta a szerelem napsugarai elől. Előbb tehát minden ősi vagyonát szétosztotta a szűkölködők közt. Ennek hírére legelőkelőbb kérője, kihez anyja és rokonai is un-

szolták, lemondott házassági tervéről. Egy fejedelem sarjának pedig, ki szegényen is esdekelt utána, ama kijelentésére, hogy szép szemei tették rabjává, kiásta szeméit s egy tányéron elküldte, üzenvén: »A miket megszeretett, hát birja.« (Ma egy szemfüles zsurnaliszta kisütötte volna, hogy azok a szemek valamely négy lábú állatka látószervei voltak.) A fejedelmi sarj a tányér tartalmától megirtóztván, felhagyott a szép Lucza ostromlásával. Jámbor, szűzies élete és imádságaira az Ég még szebb, ragyogóbb szemekkel áldotta meg. Mire udvarlói bosszúból bevádolták kereszténységeért Paskazius sirakuzai bíró előtt, a ki maga elébe idézte s a bálványok imádságára készitette, mire Lucza nem volt hajlandó. Paskazius erre a bárczás hölgyek közé rendelte, de midőn elakarták huroczolni, álló helyéből meg sem tudták mozditani. Katonai karhatalom sem birt vele. Köteleket csavartak teste körül s ökröket akasztottak hozzá. Ezek sem bírták,

noha a kötelek szétszakadoztak a nagy erővonástól.

— Ördög van veled! — kiáltott a bíró hangosan. — Azok védelmeznek téged.

— A szentlélek van velem és az angyalok, kik oltalmazzák tisztaságomat, — válaszolt Lucza szelid hangon.

— Hát kiégetem belőled azt a szentleket, — szölt Paskazius. Aztán körül rakatta hátsókkal s szurkot öntvén reájuk, meggyújtatta. De Lucza még szebbé lett a lángok közt és sértetlen maradt, mire aztán Paskazius pallossal nyakát vágatta, Maxim és Dioklecian császárok uralkodása alatt, 305. deczember 13-án.

A Divinae Comoedia hallhatatlan szerzője is Lucza szűzességtől nyert fényes szemei sugaránál bolyongott a Pokol sötét rengetegei közt. Lucza volt szemefénye.

Tavaszbuzza	á K 30
Tavaszozs	á K 30
Hannaárpa	á K 22
Duppai zab	á K 24
Tavaszbükköny	á K 17

részben Budapestről, részben vidéki állomásokról szállítva kitűnő minőségben kapható

HALDEK

magnagykereskedésében

József főherceg ő cs. és kir. fensége udvari szállítójánál.
Budapest, U. Bálvány-utca 6.

ható vascsőre van erősítve a gerendelyvezető nyereg, mely ismét maga is idebb-odább igazítható, úgy, hogy a barázda szélességének szabályozása a Jurenák-féle ekéken, úgy a tengelyt körül fogó vascső idebb-odább toléása, valamint a gerendelyvezető nyeregnek idebb-odább tétele által is történhetik, nemkülönben a gerendelyt a taligával összekapcsoló vonólánczon levő végtelen csavarral is.

Ezen taligán tehát a kerékagykak kopása, a mi más fajta ekéknél annyi kellemetlenséggel jár, elő nem fordulhat. A vonóláncznak elrendezése pedig olyan, hogy általa az eke járása oly biztossá van téve, hogy az vezetést egyáltalán nem igényel. Ha még ezekhez hozzáteszem, hogy a Jurenák-ekék taligájának súlya csak 26 kilót teszen az eddigi ekéknek 38—48 kilójával szemben, az tűnik ki, hogy e tekintetben is tetemes előnyben van a Jurenák-eké az eddigi ekékkel szemben.

A kettős csoroszlyájukéknél a gerendely középen egy mozgatható könyökkel bír s annak az első részén van megerősítve azon kis emeltyű, melynek segítségével az eke szarva előtt alkalmazott csavarszerkezettel az ekét mélyebb vagy sekélyebb szántásra lehet, még a munkaközben is állítani. A miből tehát azt látjuk, hogy a Jurenák-féle kettős csoroszlyájú új ekénél, annak úgy szélesebb, mint mélyebb barázdára való állítása, teljesen elűt az eddigi ekék ilyen mű állításától és pedig a Jurenák-féle ekék tetemes előnyére.

A könnyebb földész-ekénél a mélyebbre vagy sekélyebbre való állítás farsrófál történik, de szintén a nélkül, hogy ahhoz srófkulcsra volna szükség.

A mellékelt két rajzon, melyek közül az egyik a kettős csoroszlyájú új szab. ekét, a másik a könnyebb földész-ekét mutatja, mindazon változatok, javítások teljesen jól fel lévén tüntetve, melyekre a fentebbiekben reá mutattam, azokkal még bővebben foglalkozni fölöslegesnek tartom.

A Jurenák-ekékkel parallel dolgozó Sack-ekék és Jurenák-féle kétesoroszlyás ekék munkájának erőmérével történt összehasonlításából pedig az tűnt ki, hogy a 7 éves luczernatörésben dolgozó 10. sz. Sack-eké 6 hüvelyk mélységű, 11 hüv. szélességű barázda mellett 1 dm²-re 58 kilogramm vonóerőt, a Jurenák-féle 10. sz. eke pedig 7 hüvelyk mélységű és 11 hüv. szélességű barázda mellett 1 dm²-re 45 kilogramm vonóerőt igényeltek.

Mindezek után befejezésül még annyit kívánok a Jurenák-féle ekék szerkezetét illetőleg megjegyezni, hogy ezen ekéknél látható előnyök, javítások mind arra mutatnak, hogy azokat csak oly gazda volt képes kieszelni, a ki évek hosszú során mindenféle ekének csinját-binját kiismerve, a gyakorlati gazdai tapasztalatok alapján fogott a munkához,

mely, hogy meghozza neki az eme találmányával méltán kiérdemelt anyagi hasznot is, azt hiszem, azt minden gazda szívből kívánja, mert az erkölcsi elismerésben már eddig is, daczára, hogy ekéje gyártásánál annyi kellemetlenséggel kellett megküzdeni, igen sok kiállításán és ekeversenyen volt része.

Én magam részéről csak őszinte örömmel adhatok kifejezést, hogy egy magyar gazdának sikerült az annyi évtizeden át, annyi elismerésben részesült és az eddig létezett összes ekéket felülmúlt Sack-ekénél is jobb, tökéletesebb munkájú ekét feltalálni, mely, hogy már most a gyakorlatban is oly elterjedést nyerjen és úgy beváljék, mint a Sack-ekék, ahhoz, azt hiszem, Kühne Ede ur, a ki azok gyártását elvállalta, a maga részéről szintén minden lehető el fog követni, mert mint ez eke gyártójának, az ő neve is hozzá van és lesz kötve ezen ekék hírnevéhez, mely, hogy minél szertébb hangoztassák széles e hazában, arra ez ekének utrabocsátásával meg van adva a mód.* Tehát előre!

Kodolányi Antal.

Az árpa nitrogén-trágyázása.

Általános az a nézet, hogy a sörárpa alá istállótrágyát, vagy nitrogéntrágyát közvetlenül adni nem szabad, mert a talajban levő nitrogén az árpa proteintartalmát növeli, a mai felfogás szerint pedig a sörgyártás céljaira csakis olyan árpát lehet felhasználni, a melynek proteintartalma a 11%-ot felül nem haladja. A talajba vitt nitrogénnek tényleg van is hatása a proteinképződésre, mert az eddigi tapasztalatok szerint úgy a friss istállótrágyával trágyázott, mint az egyoldalú nitrogéntrágyákkal bőven ellátott talajon termelt sörárpa legtöbbszörre nagy proteintartalma volt. De ha valamely területet a növény kifejlődéséhez szükséges tápanyagokkal, nevezetesen foszforsavval, kálival és nitrogénnel a kellő mértékben ellátunk, azaz annyit adunk az egyes trágyafélékből, a mennyire az árpának normális fejlődéséhez szüksége van és pedig úgy, hogy az adandó nitrogén mennyisége aránylag mindig kevesebb legyen, mint a foszforsav és kálié, akkor a nitrogén trágya, a mellett, hogy a termést növeli, nem lesz rossz hatással a minőségre se. Erre nézve igen jó például szolgálhatnak a növénytermelési kísérleti állomásnak 1905., 1906. és 1907. években véghez vitt árpa műtrágyázási kísérletei.

* A mint tudomásunkra jutott valami 70 gazdaságban lesznek a Jurenák ekék első példányai, még tovább: gyakorlati kipróbálásra szétküldve, tehát azt hiszem, lesz módunkban ezen ekékről még többet hallani, még pedig a legkompetensebb helyről a gyakorlat mezejéről.

A kísérletek a következő tervezettel állítottak be:

I. parcella trágyázatlan. II. parcella 150 kg. szuperfoszfát + 53 kg. chilisalétrom. III. parcella 150 kg. szuperfoszfát + 53 kg. chilisalétrom + 75 kg. 40%-os kálitrágya.

Az 1906. és 1907. években a II. és III. parcella 40 kg. chilisalétromot kapott.

A kísérletek első két évi eredményei már a »Kísérletügyi Közlemények« IX. és X. kötetében közzétettek, tehát részletesebb tárgyalásukba bocsátkozni fölösleges, elegendő lesz a felvett tárgyra vonatkozó részletek ismeretése.

Első sorban, hogy a nitrogéntrágya a többi trágyákkal kombináltan növeli a termést, az a következő kimutatásból tűnik ki:

Terméstöbblet	Szuperfoszfát × Chilisalétrom			Szuperf. × Chilisalétrom × Káli		
	1905.	1906.	1907.	1905.	1906.	1907.
	é v e k b e n					
	h á n y h e l y e n					
0—50 kg. között	4	1	—	2	2	—
50—100 " "	1	8	—	2	4	—
100—200 " "	8	6	3	5	7	3
200—400 " "	5	3	4	6	3	1

Az 1905. évben csak 1 helyen termelt kevesebbet a trágyázott parcella, mint a trágyázatlan és pedig a II. parcella 53 kg.-mal a III. parcella 184 kg.-mal. Az 1906. évben a II. parcella 4 gazdaságban adott kevesebb termést, mint a trágyázatlan, de ez a különbség mindenütt 50 kg.-on alul maradt, a III. parcella pedig csak 2 gazdaságban maradt a trágyázatlan mögött. Az 1907. évben minden egyes kísérletnél a trágyázott parcellák szolgáltatták a nagyobb termést.

A terméskülönbségek összehasonlítása tehát azt mutatja, hogy a műtrágyák igen is növelik, sőt sok esetben jelentékenyen növelik az árpa termőképességét.

A nitrogéntrágyának a proteintartalomra való hatása legjobban ki fog tűnni, ha az egyes parcellák proteintartalmából különbségeit a fenti kimutatáshoz hasonlóan csoportosítjuk.

A különbség	Szuperfoszfát × Chilisalétrom			Szuperf. × Chilisalétrom × Káli		
	1905.	1906.	1907.	1905.	1906.	1907.
	m t n i a t r á g y á z a t l a n					
0—1% között	5	9	5	8	1	5
1—2 " "	—	—	1	4	1	1
2—3 " "	1	1	1	—	—	—
3—4 " "	1	—	—	—	—	—

A trágyázott parcellákon tehát mind a háromévi kísérleteknél 56 esetben volt kisebb

LOKOMOBILOK, GŐZCSÉPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK, ARATÓGÉPEK, TALAJMÍVELŐ ESZKÖZÖK, TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST

Külön árjegyzékek mindenemű gazdasági gépekről!

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZE VÉNY TÁRSULAT
BUDAPEST

ugyszintén MAGANJÁRÓK (utimozdonyok)
cséplési, vontatási és szántási czélokra (a mozdony után akasztott egy ölet fogó ekével.)

Referenciák az ország minden vidékéről!

Szertökéletesebb rendszerű
**Gőzcséplő-
készletek**

s csak 30 esetben volt nagyobb a proteintartalom, mint a trágyázatlan parcellákon és ezek közül is 23 esetben a különbség nem tett ki 1%-ot. A nitrogén tehát nem növelte az árpa proteintartalmát.

A három évig végzett kísérletekből tehát kitűnik, hogy a nitrogéntrágyának a sörárpára helyes trágyázás mellett egyáltalában nincs rossz hatása, sőt sok esetben a termés növelése mellett még a minőségre is jó hatást gyakorol. Egyedül nitrogéntrágyát alkalmazni magától értetődik, hogy helytelen dolog volna, mert ez által a talaj aránylag tulsok nitrogénhez jutva, a sörárpa proteintartalmát tulságosan növelné. Azonban a többi trágyafélékkel kombinálva, igenis gazdaságos a nitrogéntrágya használata. Hogy mily mennyiség szükséges belőle, az a talajviszonyoktól függ s csakis kísérletek alapján lehet meghatározni az adandó mennyiséget. Leghelyesebb, ha a gazda kis területen különböző mennyiségekkel tesz próbát mielőtt a nitrogén rendszeres használatára rátérne. E kisebb kísérletek végrehajtása nem oly fáradságos munka, hogy ennek elhagyásával a gazda saját magát megfossza a könnyűszerrel előállítható nagyobb jövedelemtől. A kísérletek beállításánál a növénytermelési állomás által végzett kísérletek lehetnek a legjobb irányadók.

Jancsó Béla.

KÉRDÉSEK ÉS FELELETEK.

Kérdés. Berkshire mangalicza-keresztelés.

Mangalicza-koczákra Berkshire-kant bocsátottam. Az eredmény nem elégíti ki. A jelleg a mangalicza maradt. Az ellés kis számu, mint a mangaliczánál, pedig a kereszteléssel azt kerestem, hogy a mangalicza hátsó partiját kiszélesítem, a külterjes legeltetésre a képesség megmaradjon és a szaporaság emelkedjék. Az első és az utolsó célt nem értem el. Vajjon jobb eredményt fogok-e elérni, ha a félvéreket újra Berkshirrel fedeztetem, tehát ha a keresztelést folytatom?

B. M.

Kérdés. A marhatenyészet fejlesztése tejelékenységre.

Kiválasztással óhajtom pirostarka tehenészetemet erősebb tejelő jellegre fejleszteni. Mi a szokásos praktikus, helyes eljárás ez esetben?

N. K.

Kérdés. Galandféreg tyukokban.

Plymouth-tenyészetemben feltűnő volt az elhullás, minek okát nem tudtam kideríteni. Végre megtudtam, hogy galandféreg az oka. Azt vélem, hogy ennek kell ellenszerének lenni. Nagyon lekötölné az, aki hathatós ellenszert közölni lenne szives velem, J. P.-né.

Kérdés. A fertőző hüvelyhurut gyógyítása.

Tehenészetemhez vett tehenekről elterjedt a hüvelyhurut. Mily gyógymóddal szabadíthatnám meg leggyorsabban tehenészetemet a kellemetlen bajtól?

M. M.

Felelet. Veszélytelen szer borjutetek ellen című kérdésre.

A tetvek főleg a rosszul gondozott, nem tisztogatott állatokon lépnek fel, mint praeventív intézkedés tehát a tisztogatás, gondozás ajánlható.

Ha a tetvek már a testen megtelepedtek, úgy czélszerű az egész testet káliszappannal (zöldszappan) bekenni és azután vízzel habzóra eldörzsölni és végre az állatot lemosni, alaposan megszáritani. Jó ervosszernek bizonyult a kreolin, lysol, cresol stb. 3%-os oldata is, amelylyel a megtámadott bőrt, illetőleg a felette levő szőrözetet át kell áztatni. Eszközölhető ez kefével, csutakkal való bedörzsölés utján vagy sprayvel, mikor is a vizsugarat a szőrök fekvésével ellenkező irányba kell vezetni, hogy a fertőtlenítő oldat a szőrök tövéhez is eljuthasson. Bármelyik eljárás-hoz nyulunk is, annak egyszeri alkalmazása nem vezet célra. Ugyanis az egyszeri kezelés következtében csak a kifejlett állatok pusztulnak el, míg a szőrökre tapadt tojások ezt ártalom nélkül elviselik, belőlük tehát 1—2 nap múlva az újabb generáció előbúvik s megkezdik bünös üzemelt. Hogy tehát állatainkat ezektől is megszabadítsuk, a kezelést egyszer, szükség esetén kétszer is ismételni kell 2—3 napos időközökben.

Porcius.

Felelet. Szeszmoslék szecsckával elkeverve, mint takarmány című kérdésre.

Hozzá vagyunk már ahhoz szokva, hogy állataink az új, szokatlan takarmánytól vonakodnak. Éppen nem meglepő dolog ez a száritott szeszmoslékot illetőleg, melynek tipikus szaga és speciális ize van.

Az ökröket mindazáltal reá lehet szoktatni e takarmány fogyasztására is. Tessék burgonyával vagy takarmányrépával elkeverni a moslékot és a szecsckát, eleinte kisebb, azután lassankint fokozódó mennyiségben. Így bizo-

nyára szivesen fogják fogyasztani ökrei az abrakot. Ha burgonya vagy répa nem volna készletben, úgy talán nem fog visszariadni t. gazdatársunk száritott répaszelet vásárlásától, melyből 3—4 kgot (1 ökrre) tessék beáztatni 3—5-szörös vízbe s azután 24 óra múlva hozzákeverni a moslékot és szecsckát.

Porcius.

Felelet. Luczernatörésben tavaszbuza című kérdésre.

Hogy a tavaszbuza luczernatörésben könnyen megdőlhet és szem helyett csak szalmát teremhet, azt a tapasztalások igazolják. Oka ennek az, mert a luczerna nagyon gazdagítja nitrogénben a földet és a sok nitrogén tudvalevőleg buja fejlődést okoz. De lehet segíteni e bajon. Ha a luczernatörést jól megfoszfatozzuk, pl. 200 kg. szuperfoszfátot adunk egy magyar holdba tavaszbuza alá, akkor a tápszerek egyensúlyát helyreállítjuk, minek folytán a szalma erős lesz és a foszforsav befolyása folytán nagy buzaszemekkel telt kalászatok képesek lesz hordani; és jó termést várhatunk. Ha tavaszbuza helyett zabot vet, akkor is a foszfatozás fogja megadni a jó eredményt.

C.

Felelet. Az esparzette luczerna helyett című kérdésre.

Az esparzette némileg pótolja a luczernát, mert ez is, az is évekig eltart. Mig azonban a luczerna csak a mély, inkább csak gazdag földeken diszlik, az esparzette megél bárminő sovány földön is csak ne nélkülözze a mész-tartalmat. A luczerna azonban 4—5 kaszálást ad, míg az esparzette csak kettőt. Kevesebbet is terem, mint a luczerna. A jó luczerna megad magyar holdon 40 métermázsa szénát is, míg az esparzetenél a 15—18 mm. már a nagy hozamok közé számítandó. Kivételesen azonban a 25 mm.-t is megtermi. Az esparzetenek azonban több válfaja van. A közönséges, vagyis az onobrychis sativa communis legjobban el van terjedve. Bővebben termő a francia esparzette a onobrychis sativa litera és a legbővebben termő a Isom Esparzette, az onobrychis sativa maxima.

Tejelő takarmánynak kitűnő; gyökere még mélyebben hatol a földbe, mint a luczernáé. A mig a gyökérzete a mélyre nem hatolt, addig nem sokat terem. Csakis a 3-ik és 4-ik évben várható tőle teljes termés.

Vigyázni arra kell, hogy a föld, melybe vetjük, tarackos ne legyen, mert hamar előli, ép

**A selektált (kiválogatott) anyarépákról nyert és impregnált takarmány-
répamagnak manapság sem párja, sem konkurrencziája nincs.**

Kapható:

Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedésében **Budapestben.**

➔ Árjegyzék ingyen és bérmentve. ➔

ugy ártnak neki a rozsnokok (Bromusok). Azért csak kapás után tiszta földbe vessük. A liztharmat és a rozsa szokta megrontani, a mikor is ártalmas az állatoknak. A déli és délnyugati legelőket kedveli. Tartóssága nagyon hosszú. Lawson angol író szerint 100 évig is eltart ugyanazon a helyen. Ha az altalaj áthatolhatatlan, vagy nagyon szegény tápszerekben, akkor 5—6 évnél tovább nem tart. Az altalaj vizét nem türi. Az esparzette nagyon alkalmas arra, hogy a birtoknak leg-távolabbi nagyon nehezen trágyázható, tehát elsoványodott részeit jókarba hozza. Franciaországban a kiélt szőlőtájakat szokták esparzette közbeszurt termésével a szőlő termelésére újra alkalmassá tenni. Vetni lehet védő-növénygel és *a nélkül* is. Ez utóbbi célszerűbb. Ha védőnövényét árpa vagy zabbal vetjük, úgy azt nagyon ritkán vessük, ép úgy, mint a luczernánál. Lehet ősszel is vetni, főleg sziklás talajon, védőnövény nélkül. Az esparzette annyira meggazdagítja a földet, hogy föltö-rése után évekig lehet kalászosokkal jól ki-használni az ekként megjavult földet. Magot csak szép esparzetteről szedjük. A fiatal nagyon megritkul. Sorvetővel vetve 150—180 kg. mag kell egy hektárra, tehát 60—75 kg. egy magyar holdra. Áll ez a tokos-magra. Ujabb időben lehéjazott esparzette-magot is lehet kapni, ebből csak a negyed része kell az előbb közölt mennyiségnek. P.

HIREK.

Időjárás Jásznagykunszolgán megyében. Idő-járásunk márczius hó második felében fel-váltva kevés, alig egy-két milli magasságu csapadékkal, eső, — vagy hó — egészében száraz, éjjeli fagyokkal hideg volt, a mely száraz időjárás a külső mezőmunkálatot, tavasziak szántás, vetését akadály nélkül lehetővé tette. El is van már vetve minden kalászos, tavaszi és búkköny. Most már répa és luczerna vetése van folyamatban, részben már el is vetve. Luczernások megboronáltathattak, csu-pán a tengeri földekbe vetett búzákról van még sok helyen a tengeri tövek felszedése és letakarítása folyamatban, a legtöbb helyen már ez is elvégeztetett. A hideg időjárás miatt azonban a búzákat nagyon lassan fejlődhetnek, hátra maradtak. Luczerna alig zöldelik. Gyepelgelő oly silány, hogy azon még semmi-féle jószág táplálékot nem nyer, pedig a bir-kának már ki kellene legelőre menni. A hideg talaj, miatt a még márczius elején elvetett tavaszi kalászos sincsen kikelésben. A tavaszi kalászosok kikelése, kivált a tavaszi szántás-ban vetettek, csapadék és meleg hiányában egyenlőtlen lesz. 8—10 millis csapadék volna már, kellő meleg a tavasziak jól kelésére sörögösen kívánatos. N.

Személyi hírek. Darányi Ignác földmive-lési miniszternek ő Felsője legmelegebb el-ismerését nyilvánította a kiegyezés létrejöt-te körül tanusított buzgó fáradozásaiért. Ő Fel-sője elismerése nagyértékű a miniszterre nézve, de a miniszterre nézve az sem lehet közönyös, hogy a magyar gazdaközönség is megelégedéssel fogadja a kiegyezést, amely-nek létrejöttében neki is oly nagy része volt. Igaz, hogy az önálló vámterület politikai ideáljának megvalósítása 10 évre eltolódott, — de 10 évig a magyar gazdák biztosítva van-nak arról, hogy gabonájuk, állati produktu-maik és boraik az osztrák védett nagy fo-gyasztási piacon akadálytalan értékesítésre találnak és Magyarország ekként képes kül-

földi kötelezettségeinek eleget tenni. Másként lehet 10 esztendő múlva, ha az ország *alapo-san előkészült* a vámelkülönítésre és ennek nyomában okvetlenül bekövetkező gazdasági harcra. Ennek az előkészületnek azonban alaposnak kell lennie és ebben a munkában a földmivélési miniszternek kell előljárnia. — *Ottlyk Istvánt* ő Felsője a földmivélési minisz-terium államtitkárává nevezte ki. Nagyon megérdemelte. Nagy műveltség, páratlan szor-galom és odaadó működés hivatásának köré-ben jellemezte őt mindig és emellett az a szerény modor, amely az igazán tartalmas emberek főjellemvonása. A kiegyezés bonyo-lult technikai kérdéseit Ottlyk oldotta meg az ő nagy tudásával. A magyar földmivélési mi-niszterium büszke lehet új államtitkárára. — *Érkesei Balogh Sándor* kassai gazdasági akadémiai adjunktust a földmivélésügyi m. kir. miniszter a debreczeni m. kir. gazdasági akadémiahoz helyezte át és megbizta a gy-akorlati tanszék teendőinek ellátásával, vala-mint az akadémia gazdaságának vezetésével.

A kereskedelmi miniszter a gazdatiszti nyug-dij mellett. A kereskedelmi miniszter igen megleghangu levelet irt a Gyakorlati Gazda-tisztek Országos Egyesületéhez, a legközelebb megtartott gazdatiszti nagygyűlés alkalmá-ból és levelében a gazdatiszti nyugdíjügyi akció-t jogosnak mondja s kilátásba helyezi, hogy a gazdatisztek törekvéseit a maga ré-széről is támogatni fogja. A levél tartalma, melyről a gazdatiszti körök az egyesületi sajtó útján nyomban értesültek, igen jótékony ha-tású volt. Ily körülmények közt valószínű, hogy a földmivélésügyi kormány a Gyakorlati Gazdatisztek Országos Egyesületének az országos állasközvetítő-intézet felállítása iránti kérelmét is meghallgatja; az egyesület azon-ban addig is a legmesszebbmenő intézkedéseket megteszi, hogy az ország birtokos kö-zönségét és egyszersmind a gazdatiszti osz-tályt az országos állasközvetítés ügyéről, mint a bajok legsürgősebb orvoslást teljesítő intézményről, kellőképen tájékoztassa s az országos gazdatiszti állasközvetítést a saját körében gyakorlatilag is teljesíti, még pedig teljesen ingyenesen.

A vas megyei gazdasági egyesület. Szombat-helyről jelentik: A vas megyei gazdasági egye-sület *Reiszig* Alajos elnöklésével közgyűlést tartott, melyen tudomásul vették az 1907. évi zárószámadást és az 1908. évi költségvetést 17.850 koronában állapították meg. Az ürese-désben volt igazgatósági helyekre *Káposz-tássy* Jusztiniánt, ifj. *Vidos* Józsefet és *Tulok* Jánost választották meg. Az állattenyésztési szakosztály elhatározta, hogy április 1-én díjazással egybekötött bikavásárt tart, mely célra a földmivélésügyi miniszter 500 korona államsegélyt ad.

Az „Erdélyi Gazdasági Egylet“ alapszabá-ly-szerű rendes közgyűlését Kolozsvárt, 1908 évi áprillisi hó 12-én, vasárnap, délelőtt 10 órakor fogja saját helyiségében (Attila-utca 10. sz. székházában) megtartani.

A tárgysorozat a következő: 1. Elnöki meg-nyitó. 2. Az igazgató-választmány jelentése az egylet 1907-ik évi működéséről. 3. Pénztári jelentés az egylet 1907. évi zárószámadásáról; ezzel kapcsolatban: 4. A számvizsgáló bizott-ság jelentése. 5. Az 1908-ik évi költségelő-irányzat megállapítása. 6. A múlt évi rendes közgyűlés óta az egylet kebelébe lépett tagok bejelentése. 7. Választmány indítványa: A kolozsvári tejszarnok szövetkezeti részjegyek jegyzése tárgyában.

A Heves megyei Gazdasági Egyesület 1908. évi márczius hó 22-én tartotta Egerben havi választmányi ülését, utána pedig évi rendes közgyűlését dr. Kállay Zoltán elnöke alatt.

A választmányi ülés folyó ügyeket tárgyal-t, melyek a szokásos módon nyertek elintézt. Határozatba ment, hogy a dohánybevéltási árak emelése érdekében a Debreczen és vidé-kének dohánytermelő gazdái által megindított országos mozgalomhoz a Heves megyei Gaz-dasági Egyesület is csatlakozik. Továbbá a Heves megyei Gazdasági Egyesület által járá-sonként évenként kiadatni létesített 25—25 korona bikagondozási jutalomdíj tárgyában hozott határozata következőkben:

A pétervásári járásban Bodon János péter-vásári csordásnak, a tiszafüredi járásban Czél-lai János poroszlói földestársaság bikagondozó gulyásának, Gyöngyös városában Nagyfejú István városi csordásnak ítéltetett meg a ju-talomdíj.

Az évi rendes közgyűlés tárgysorozatát a titkár évi jelentése, az 1907. évi zárószámadás, vagyonleltár és az 1908. évi költségvetési elő-irányzat bemutatása, igazgató-választmányi tagok, számvizsgálók és a m. kir. kereskedelem- és földmivélésügyi miniszter urakhoz járulandó küldöttségi tagok megválasztása képezte, mely küldöttségnek feladata a Heves-megyei Gazdasági Egyesület 50 éves fennállá-sának évfordulója alkalmából Gyöngyösön 1908. évi szeptember hó 6., 7., 8. napjain ren-dezendő mezőgazdasági terményállat, gép- és ipari kiállítás anyagi és erkölcsi támogatására felkérni és a kiállításra meghívni nevezett szakminisztereket. —r.

A »Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesüle-té«-nek közgyűlése. A »M. Sz. O. E.« f. hó 5-én délelőtt 11 órakor (vasárnap) tartja

Felhívjuk

a t. cz. gazdaközönség figyelmét a

budapesti
gyapju-aukcziókra,

melyek az év folyamán két sorozatban, nevezete-sen július és október hónapokban tartatnak meg. Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuár-verési vállalat Budapest, Dunaparti te-herpályaudvar“ címzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Be-jelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál: *

Magyar Általános Hitelbank
Áruosztály — Gyapjuárverések

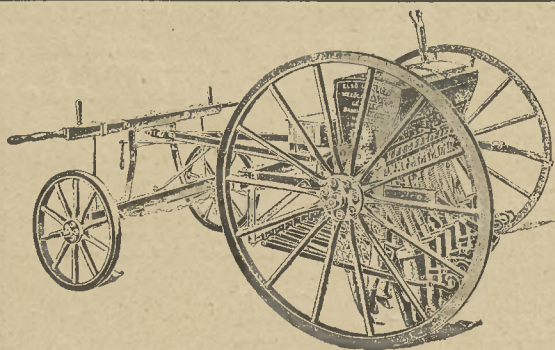
Budapest, V., Nádor-utca 12. sz.

A Bőr- és Lithion-tartalmú, természetes és vasmentes

Salvator-forrás

künnön sikerrel használtatik vesebajknál, a húgyhólyag bántalmánál és köszvénynél, a cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál.

Kapható ásványvizkeszekedésekben vagy a Szinye-Lipócai Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Rudolfrakpart 8.

LOSONCI DRILL

tolókerekes SORVETŐGÉP, alul- és felülvető szerkezettel.

Első losonczi mezőgazdasági gépgyár
BASCH ÉS TARJÁN mérnökök, LOSONCZ.
Kizárólagos vetőgépgyár.

Tessék árjegyzéket kérni.

Kitüntette: 1906. Kolozsvár: Aranyérem.
1906. Nagyvárad: Elismerő oklevél.
1906. Nagyvárad: Elismerő oklevél

1907. Sepsiszentgyörgy: Aranyérem.
1907. Pécs: Állami ezüstérem.

ujtásokért.

Budapesten a »Köztelek« üléstermében (IX., Köztelek-u. 8., II.) IV. rendes évi közgyűlését a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jegyzőkönyvhitelesítő és szavazatszedő bizottság kiküldése. 3. A számvizsgáló bizottságba 5 tag választása a I. évre. 4. Az igazgató-választmány jelentése az egyesület 1907. évi működéséről. 5. A számvizsgáló-bizottság jelentése. 6. Az 1908. évi költségvetés megállapítása. 7. Az alapszabályok 15. §-ának módosítása, mely a közgyűlés időpontjának megváltoztatását célozza. 8. A jégbiztosításnak kérdése, különös tekintettel a hazai szőlőmivelésre. Előadja: *Rubinek Gyula*, az »O. M. G. E.« igazgatója. 9. A »M. Sz. O. E.« tagjainak az igazgató-választmány útján a közgyűlés elé terjesztett és írásba foglalt beadványai.

Az amerikai Egyesült-Államok múlt évi termése dollárértékben a következő volt:

Tengeri	1.336,901.000
Gyapot	675,000.000
Széna	743,507.000
Buza	555,437.000
Zab	334,568.000
Burgonya	183,880.000
Árpa	102,290.000
Lucerna	100,000.000
Dohány	76,000.000
Nyerscukor, melassze és szirup	95,000.000
Répacukor	60,000.000
Lenmag	26,000.000
Rozs	23,000.000
Rizs	16,081.000
Hajdina	9,975.000
Komló	5,000.000
Kender	24,713.000

Összesen 7.412,000.000

és 10%-kal az 1906-iki, 17%-kal az 1905-iki és 57%-kal az 1899-iki termés felett áll.

A drágaság ellen. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület közgazdasági, állattenyésztési és földmivelésügyi egyesült szakosztályai e napokban Emődy József elnöklésével látogatott ülést tartottak, a melyen Jeszenszky Pál ügyvezető titkár tartott általános figyelemmel hallgatott előadást a drágaság okairól.

Az ülés összehívásának oka az volt, hogy a pénzügyminiszteriumban e tárgyban tartott ankéten több oldalról az a vád hangzott el, hogy a drágaság okozói a mezőgazdák. Részletesen felsorolva a drágaság indító okait, meggyőző érvekkel bizonyította, hogy az ár-emelkedést rendszerint előidéző kartellbe legkevésbé a gazdákat lehet lőmöríteni. Jelentős ár-emelkedést a gabonavámok emelkedése sem idézett elő, annál inkább a fedezetlen határidőüzlet, mert ez megokolatlan befolyással van az árképződésre. Például idézi, hogy a kukorica ára ma nagyobb, mint két hónap előtt volt. Nincs semmi jelentősége az őrlési forgalom visszaállításának sem. A drágaság előidézője első sorban a közvetítő kereskedelem. Ezek ellensúlyozására értékesítő és fogyasztó szervezeteket kellene alakítani, a minek ma törvényes intézkedések vetnek gátat. A drágaság egyik oka, hogy az élelmiszer-ipar ma főleg Budapesten szervezetlen. Hatósági intézkedések volnának szükségesek az élelmiszer árak szabályozására is. Nem okolja meg a drágaságot az állatállomány stagnálása sem eléggé. Sem a keleti állapotok kitiltása, mert ez csak a vásárpénztárnak volt kárára. Ezt a jelszót úgy dobta a főváros és

vásárpénztár a közvéleménybe. Nem csekély mértékben drágítják a főváros élmezését a vásárcsarnokok, a melyeket összeköttetésbe kellene hozni a hűtőházakkal, ezáltal megszűnnének a szezoncikkek. A drágaság enyhítésére indítványt terjesztett elő, a melyet több hozzászólás után némi módosítással elfogadtak.

A földuzsora. Szatmár megyében egy veszedelmes járvány pusztítja a kiscsárdák sorait, még pedig: a földuzsora. Ez a baj egész termővidékeket lep el, tesz tönkre s juttatja koldusbotra a népet. Hosszu évek szomorú munkája ez már. Romboló erejű, mely a sok elemi csapással sújtott földmivelő népet megfosztja egyetlen kenyér keresetétől. A tavalyi gazdasági év — az 1907-iki esztendő — szomorú képét tárja föl a földuzsorának. A nagy szárazság, a marha- és sertésvész, a mely körülbelül félesztendeig zár alatt tartotta az egész vármegyét, azt eredményezte, hogy a gazdálkodó egyáltalán nem tudta értékesíteni marhaállományát. Ehhez járult még a pénzpiac általános válsága. A földmivelő ember nem kapott bankkölcsönt. Természetesen jelentkeztek az uzorások, a kik olcsó pénzt hirdettek. De miután biztosíték is kell, tehát úgy irányították a dolgot, hogy telekkönyvi bekebelezés nélkül, csupán a földnek haszonbérbe adása mellett folyósították a kölcsönt — és nem is nagy kamat mellett, legfőleg 12—15 százalékra. Mikor azután a fizetési határidő elkövetkezett s az adós kötelezettségének eleget akart tenni, az uzorás finom mosolyal ajakán jelentette ki, hogy: Rérsz még, szegény ember, fizetni, — én várok! És addig várt-várt, míg egyszer csak a föld eluszott és az uzorás tulajdonába ment át. De ez hogy és miként történt meg, erről a legrigorózusabb telekkönyvvezetők sem tudnának fölvilágosítást adni. Az állam az uzoratórvénnyel épp mostanában hozakodik elő és mindenféle megszorításokat csinál a törvényen. Lehet, hogy szünni fog az uzsora, de a legradikálisabb módszer ez ellen a métely ellen az volna, ha az állam Szatmár vármegye északi részén nem adna italmérési engedelmet és így az alkohol tulságos élvezete nem rombolná szét a földmivelő osztály alsó rétegét.

Gazdát cserélt uradalmak *Schaumburg-Lippe* herceg kiterjedt szlavóniai földbirtokait, a verőcei és szlatinai uradalmakat, 44 millió koronáért eladta egy franciaíkból és belgákból álló bankkonzorciumnak. Mint hrilik, a konzorcium előbb az erdőterületet letaroltatja és azután mint földterületet parcellázva eladni szándékozik.

Első Leánykiházasító Egyesület, mint szervezet, Gyermekek- és Életbiztosító-intézet vasárnap tartotta 45-ik közgyűlését Schwarz Ármin elnöklésével. A jelentésből kitűnik, hogy az elmúlt esztendőben a rendes üzletmenet a legjobb sikerekkel járt. A díjbevétel 3.181,953 korona 55 fillér volt és az 1906. ével szemben 232.053 korona 04 fillérrel emelkedett, szintugy a többi bevételi tételek tetemes emelkedést tüntetnek föl. Esedékessé vált biztosítási összeg czimén 1.227,412 korona 80 fillért fizettek ki, 148.632 korona 91 fillérrel többet, mint 1906-ban. Új biztosítást 22.594,730 korona összegben nyújtottak be, a melyekből 19.339,930 koronát a biztosításra elfogadtak, míg 3.254,800 koronát elutasítottak. A rendes üzleti kezelés fölöslege 65.217 korona 92 fillér, a melyet a közgyűlés határo-

zatához képest ugyancsak az 1907. december 31-én fennállott alacsony árfolyamok eredményezte különbözet kiegyenlítésére fordítanak. A díjtartalék az előző évvel szemben 1.185,650 korona 35 fillérnyi emelkedésben részesül és jelenleg 13.721,535 korona 22 fillér. A jutalék felemelési tartalék 541.980 korona 58 fillérrel zárul és a külön tartalék, beleértve a biztosítási alapot, 478.135 korona 24 fillérrel szerepel. A hivatalnoki nyugdíjalap 266.545 korona 72 fillér és 35.821 korona 69 fillérnyi emelkedést mutat. A hivatalnokok agkori ellátásának fontosságára való tekintettel 6000 koronát szavaztak meg a hivatalnoki nyugdíjalapnak. A mérleg végösszege 15.441,577 korona 14 fillér, melynek vagyoni oldala kizárólag reális értékekből és könnyen értékesíthető befektetésekből áll. A fölmentvény megadása után a felügyelőbizottsági tagokat egyhangulag újból megválasztották. Eszláry Sándor szövetkezeti tag indítványára az igazgatóságnak, jelesen Schwarz Ármin elnöknek és Kohn Arnold vezérigazgatónak elismerést és köszönetet szavazott a közgyűlés.

A Trieszti Általános Biztosító Társulat (Assicurazioni Generali) f. é. márczius hó 26-án tartott 76-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1907. évi mérlegek. Az előttünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1907. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 917.014,396 korona és 99 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 41.095,963 korona és 58 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 31.422,408 korona 19 fillérről 264.156,557 korona 25 fillérre emelkedett. A tűzbiztosítási ágban, beleértve a betöréses- és tükörüveg biztosítást a díjbevétel 16.585,488,656 korona biztosítási összeg után 27.302,460 korona 49 fillér volt, miből 10.146,474 korona 45 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevétel 17.155,986 korona 04 fillérre rugott, mely összegből 12.269,989 korona 32 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 113.331,852 korona 27 fillér. A szállítványbiztosítási ágban a díjbevétel kitett 3.921,627 kor. 66 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1.717,649K. 06 fill.-re rugott. Károkért a társaság 1907-ben 37.472,589 korona 25 fillért és alapítása óta 899.042,935 korona és 20 fillért fizetett ki. E kártérítési összegből hazánkra 173.248,760 K. 76 fill. esik. A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 20.292.237 korona 37 fillérre rugnak, különösen kiemelendők; az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 6.300,000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyam-ingadozására alakított tartalék 12.565,698 kor. 89 fillér összegben, továbbá felemlítendő a 160,000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az idei átutalással 1.266,538 korona 48 fillért tesz ki. Az értékpapírok értéke 4.741,807 korona 69 fillérrel ment vissza, de a vezetőség elővigyázata folytán ez a veszteség az intézetet nem érinthette, mert az a 17.013,704 korona 71 fillért kitevő árfolyamtartalékból nyerhetett leirást. Ez a tartalék ma még mindig 12.565,698 korona 89 fillért tesz ki. Különösen figyelmet érdemel még az 1000 új intézeti részvénynek kedvezően keresztülvitt kibocsátása, melynek agiónyereségéből 11.525,000 kor. a matematikai életbiztosítási tartalékhoz csatoltatott. Részvényenként 600 arany frank osztalék kerül

Eroszló Budapest
Kedvezményes árak
és fizetési feltételek.

Elsőrangú külföldi és magyarországi referenciák

Teljes gőzeke-készleteket
és gőz-utihengereket

legtökéletesebb kivitelben szállít:

KEMNA J. gőzeke- és gépgyár
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 8. sz.

A mi főkülönlegességeink:

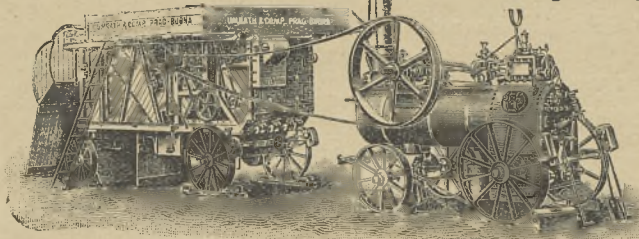
Cséplőgépek

kézi-, járgány- és gőzerőre

Lokomobilok

gazdasági és ipari célokra

Ros-
ták

Kerekeken
12 HP-ig

Fekvők
200 HP-ig

UMRATH ÉS T_{SA} BUDAPEST, V. KER.,
Váci-körút 60. szám.

Birtokbérlet.

Ifj. gróf Draskovich Iván bérbe adja
baranya-sellyei hitbizományi uradalmához tartozó

endesi gazdaságát

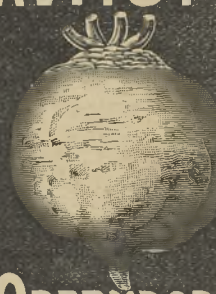
mintegy 2219 kath. hold kiterjedésben, egy
bérlet keretében, folyó évi április havi átvétel-
től tizenkét egymásután következő évre.

A birtok közelebbi leírását és közelebbi feltételeket érdeklődőknek az uradalmi számtartói hivatal rendelkezésére bocsátja.

Uradalom Baranya-Sellye.

TAKARMÁNYRÉPAMAGOK ÚJ IRÁNYELVEK SZERINT TENYÉSZTVE.

WOHANKA-FÉLE JAVÍTOTT

ECKENDORFI, MAM MUTH, OBERNDORFI

TENYÉSZTÉSE VEGYI FAJVÁLASZTÁS ALAPJÁN.
NAGY TÁPANYAG-TARTALOM és TÖMEGTERMELÉS
~ SZAVATOLÁS MELLETT ~

WOHANKA és TÁRSA BUDAPEST,
V. VÁCI-KÖRÚT 76.
HELLER MÓR BPEST.

Haszonbérbe

kiadó Erdélyben a Maros mentén családi körülmények miatt
egy gőztégla- és cserépgyár 500 hold földbirtokkal,
avagy esetleg a gyár külön is. **Evi bér 36.000 korona.**
Tájékoztató közöltetik, hogy a múlt évi kimutatott
tisztta jövedelem akadályozott kezelés mellett is 78.000 koronában
lett kimutatva. Czim a megtudható a kiadóhivatalban
747. szám alatt.

A szőlő trágyázása.

Irta: **Ordódy Lajos.** — Ára 3 korona. Gyakorlati útmutató arra, hogy miként
kell a szőlőket istálló- és mű-kereskedelmi trágyákkal úgy trágyázni, hogy a leg-
jobb terményt a legnagyobb mennyiségben elérhessék. — Megrendelhető a
Gazdasági Lapok kiadóhivatalában, Budapest, IV., Múzeum körút 7.

KALISÓK

nevezetesen kaint, kalitrágyázó stb. szállítására ajánljuk:

F. GROBE & Co. Berlin W. 9.

Abteilung Kalisalze und Düngemittel.

Képviselő:

REICH ADOLF, Budapest, Csengeri-u. 78.

Sertés-eladások és vételek

legjobban és leg-
pontosabban eszkö-
zöltetnek, sovány,
ugy hizott állapot-
ban **URL REZSŐ**
sertésbizományos-
nál, Budapest, VIII.,
Bérekocsai-utca 12.

Telefon: 97-05 interurbán. Felvilágosítással készséggel szolgál.

A lovak, szarvasmarhák, sertések, juhok, sző-
val az összes háziállatok **erősítésére, ed-
zésére, azok egészségének épségben
tartására** a

Brazay KINCSEM-FLUID

KINCSEM-SZESZ

minden gazdaságban és állattenyésztésben

nélkülözhetetlen.

Felülmulja a hasonló célra szolgáló külföldi szereket, mert a leghatásosabb s legjobb minőségű kipróbált anyagokból készül.

Használatban van minden jelentékenyebb gazdaságban, állami és magánmésesben, katonai-, polgári- és versenystállókban.

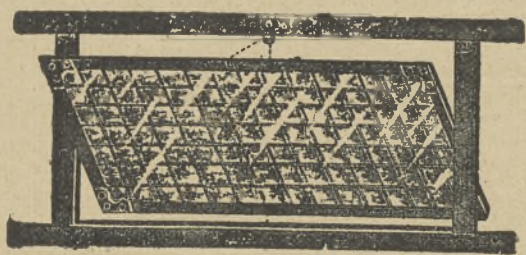
Kapható: gyógytár-, drogéria- és fűszerüzletekben, vagy közvetlenül a készítő:

Brazay Kálmán cégnél Budapesten.

1 üveg ára **2.50 kor.**, 12 üveg ingyen csomagolás és bérmentes szállítással **24 kor.**

UJDONSÁG!

Készít: „VIKTORIA” istálló- és raktár-szellőztetőket és mindenféle lakatos munkákat.

sodrony-üveggel.

istálló- és raktár-
ablakok vasrámában

Előnyei: törhetetlen, tűz- és betörésbiztos, csinos és olcsó!

Megrendelhető a készítőnél:

FARKAS ÉS TÁRSA lakatos-gyárában
BUDAPEST, VI., Lehel-u. 10a. sz.

Megrendelhető továbbá a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél is Bpest, Alkotmány-u 31.

UJDONSÁG!

U. Várkony József

Orpington-tenyésztete

Nagybecskerek.

Ajánlok legnemesebb törzsektől
sárga Orpington tenyész-
tojást. Törzseimet Londonból
John Baily-től hozattam. Rázás-
mentes ingyenes szállítással és
csomagolással: 12 drb 10 kor.,
április 15-től 8 kor., 15 drb 12
kor., április 15-től 10 kor. Ter-
méketlen tojások pótoltnak.

Olajpogácsa eladás.

Repozé és tökmag-pogácsám van
eladó. Repozét és tökmagot ve-
szek. **Horváth István, Makó, Is-
kola-utca 3307.**

Polgár Sándor

m. kir. szabad. nyert orvosi mű- és
kötszerész

BUDAPEST,

VII., Erzsébet-körút 50. sz.

Legelőnyösebben beszerezhetők or-
vosi, sebészeti és betegápolási esz-
közök. Gummiárak, Suspensorium,
irrigator feosker-tők stb. legújabb
találmányu cs. és kir. szabadalma-
zott Polgár-féle sörvkötők, has-
és köldök-kötők. — Valódi fran-
cia különlegességek (óvszerek).
Részletes képes árjegyzék ingyen és
bérmentve. (Fenü címre ügyelni
tessék.)

Utánzás ellen védve 16302. sz. a.

Kérjen árjegyzéket!

Kérjen árjegyzéket!

BÁRDOS és BRACHFELD

műszaki és villamossági vállalat

BUDAPEST

VI., Gyár-utca 23. szám.

Villamossági osztály:

Villamos világítási és erőátviteli telepek, kastélyok, gazdaságok, gyárak, malmok, fűrésztelepek és községek részére.

Ajánlat ingyen és bérmentve.

DINNYEMAG.

Gondosan elkülönítve termelt, következő fajtisza, kitünő minőségű válfajokban kapható:

Sárgadinnyék: Ananász zöldhúsu, Ananász vöröshúsu, Ananász cantaloup, Bem tábornok, Bellegarde cantaloup, Bomba sárgahúsu, Bomba zöldhúsu, Composité, Composité sárgahúsu, Lind Jenny, Margit, Muscatello, Muscat orange, Non plus ultra zöld, Non plus ultra sárga, Párisi prescott cantaloup, Sirimpecsek, Tiszagyöngye, Tiszagyöngye muskotály, Kacsanka, Turkesztán gömbölyű, Turkesztán zöld, Turkesztán nagy zöld, Turkesztán rózsahúsu, Turkesztán sárgahúsu, Turkesztán muskotály, Turkesztán Pósa-féle, Corfui téli.

Görögdinnyék: Apafai, Athénei, Aranysárgabélű, Debreczeni korai, Fazekas-féle, Fehérbélű, Hevesi, Halasi, Hortobágyi, Luby-féle, Marsovszky-féle, Narancs-görög, Ónody-féle, Páratlan, Sámsoni.

Fajtánként:

50 szemes adág	5 fészkeknek kétizbeni vetésére	—20 korona
500 " " "	50 " " "	1 60 " "
1000 " " "	100 " " "	3.— " "
2500 " " "	250 " " "	7.— " "
5000 " " "	500 " " "	12.— " "
10000 " " "	1000 " (egy holdra való)"	20.— " "

Öt holdon felüli rendelésnél külön kedvezmény, a megrendeléshez nyomtatott termelési utasítást ad s kívánatra árjegyzékkel szolgál.

BIRÓ PÁL kertgazdasága **DEBRECZEN.**

Magas csiraképességű

Erdészeti, gazdasági, gyümölcs- és fűmagvakat; erdei és sövénycsemeték; diszfenyőket, sorfákat; gyümölcsfákat és vadoncokat; Fajburgonyát 100 legjobb fajban

legjobb minőségben szállít:

FARAGÓ BÉLA

cs. és kir. udvarl szállító

Zalaegerszegen.

Árjegyzék ingyen és bérmentve!

FISCHER és TSA NAGYENYED

FA- és SZŐLŐISKOLÁK

150.000 Gyümölcsta csemete.
1.000.000 Gyümölcsta-alany,
1.000.000 Élő advény csemete
sétányfák, diszcserejek, tülevelű-
fák, rózsák stb.

1.000.000 szőlőoltvány. Euro-
pai és amerikai sima és gyö-
keres vessző.
Különlegesség: Csemegeszőlő-
oltványok.

30.000
Kiváló szép
besztercezi és boszniai
szilvafa csemete.

120
kat. hold
mivelési
terület

Árjegyzék
Ingyen.

Szőlőbirtok, mintatelep, 35 hold, nagyforgalmu városban, várostól 15 percnyi távolságra, 18 hold szőlő, amerikai ripáriába oltott, 9 éves ültetvény, legnemesebb csemege- és borfajokkal, minden fajok külön-külön beültetve, évi 420 métermázsza csemegeszőlő és 120 hektoliter bortermeléssel, 2 hold jövedelmező téli és nyári nemesített gyümölcsfajokkal, 15 hold kitünő termő buzafölddel, telepen teljesen jókarban urilak (Villa) 4 szobával, verandával, vinczellér-lak, pincze, 2 borház, istálló, különféle melléképületek, összes gazdasági felszerelésekkel 86 000 koronáért eladó, esetleg birtokkal együtt vagy anélkül. Ház (urilak) bent a városban 28.000 koronáért eladó, 700 négy-szögöl terület, 11 lakoszoba, fedett veranda, mosókonyha, kamra, istálló, jégverem, gondozott szőlő és gyümölcskerttel, parkirozott előkertetel stb. Bővebbet kizárólag **Komora György** ingatlanok adásvételi ügynökségénél, iroda Budapest, **Wesselényi-utca 54. sz.**

Diszkerkedvelők kérjenek árjegyzéket az első magyar diszfenyő-faiskolától. Tulajdonosa Copony Ede Körmend. 120 fajta tülevelűfák, lombfák, sorfák, diszcserejek és rózsafák kaphatók.

Eibenschützi spárgagyökerek

kaphatók, 2 éves, 1000 drb 40.— korona, 100 drb 5.— korona. Csomagolás ingyen. **Linsky, Erzsébetváros, Erdély.**

Nádgyékényeket,

elpusztíthatatlan, kettős, legerősebb kézi fonatnak, 300 cm. hosszú, 180 cm. széles, szegve, négy fogantyúval, Balatonkeresztúrról szállítva, darabonként 2.50 kor. Rendelhető

Nagel Adolf
zsák- és ponyvagyárában
BUDAPEST
V. ker., Arany János-utca 10.

Tenyésztőjások

90% megtermékenyítésért felelőség vállalatik Legmagasabban díjazott, nagy udvarok és kifutókban tisztán tenyésztett törzsekből, u. m.: Fekete és fehér Minorka, Plymouth-R, hamburgi arany (u. n. óriási fázántyúk) fehér és fogszínű olasz és Faverolles tojások drbja 40 fill. Fehér és ezüst Wyandotte, óriás fekete rózsataraju Minorka (amerikai ujdonság), fehér Orpington és világos Brahma-tojások darabja 50 fillér. Óriás pekingi kacsatőjások drbja 60 fillér. Amerikai óriási Bronz-pulyka-tojások drbja 1.20 K. Ezüst gyöngytyuktojások drbként 40 f. Geflügelhof Smritz (Mähren.)

Akác-magoczkok

erős gyökérrzellettel
80—100 cm. magas 1000 darab kor. 22.—
50—80 cm. magas 1000 darab kor. 16.—
30 50 cm. magas 1000 darab kor. 10.—

Spárga-gyökerek

öt legjobb korai és késői fajban
2 éves 100 drb kor. 3.— 1000 drb kor. 20.—
1 éves 100 drb kor. 2.— 1000 drb kor. 15.—

Pecz Ármin

kir. udv. műkertész és faiskolatulajdonos
Budapest, VIII., Kálvária-tér 8.

Vető-, evő-burgonya.

Topinanbur	1000 kg. 60 K;	10.000 kg. 500 K
Paulsen Juli	1000 " 60 "	10.000 " 500 "
King Edward	1000 " 70 "	10.000 " 600 "
Topor	1000 " 60 "	10.000 " 500 "
Kifli	1000 " 60 "	10.000 " 500 "
Abundance	1000 " 100 "	100 " 100 "
Centenary	1000 " 100 "	100 " 100 "
Solanum Commersioni Violet	100 " 80 "	
Eldorado Findley	100 " 80 "	

Zeman János, Nászseg (Pozsonymegye).

Gőzekék, uti mozdonyok, cséplőgépek hajtásához.

Felvilágosítás- és szakszerű utasítással szolgálunk. Szíves megkeresések: **Zentral-Direction der Österreichischen Berg- und Hüttenwerks-Gesellschaft Teschen, (Osztrák Szilázia) vagy:**

Az Osztrák Bányá- és Kohászati Társaság Magyarországi Képviseletéhez Budapest, IX. kerület, Üllői-út 25. szám (Köztelek) földszint 3. szám

kéretnek.

Antinonin

a legjobb a tejgazdaságok üzemében. fertőtlenítő szer

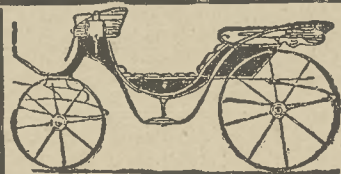
Száraz istállók.

Nincs falszú.

Nincs penészképződés.

Festékgyárak, ezelőtt Friedr. Bayer & Co. Elberfeld.

Képviselek Ausztriában: Friedr. Bayer & Co. Wien, I. Biberstrasse 15. Prochaska és Starck Prag II. Wenzelsplatz 43. Lengyelország részére: Carl Pošepný Warsaw, Marszalkowska 17.

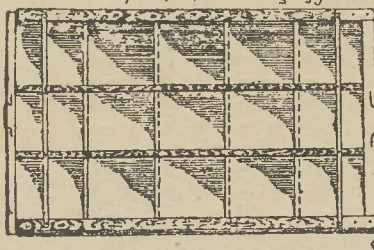
Kocsigyártás.

Budapesti kovacs- és kocsigyártóipartestület védnöksége alatt álló

Kocsi Árucarnok Szövetkezet

BUDAPEST, VII. kerület, Rákóczi-ut 72. szám. Magyarország legnagyobb kocsi-raktára.

Farkas féle Reform melegágyablak

UJDONSÁG!

Farkas-féle

'REFORM'
melegágy- ablakok,

melyek minden eddigig felülmúlnak. **ELŐNYEIK:** 1. Alsó és felső részük kovacsolt vasból minden hajlás ellen szerkesztve. 2. A legtartósabbak. 3. Anyaguk elsőrendű vörösfenyőfa. 4. Javítást sohasem igényelnek. — Megrendelhetők:

Farkas és Társa vasszerkezeti gyárban Budapest, VI., Lehel-u. 8.

Mindenmely kertészeti és gazdasági építkezésekről szakszerű költségvetéssel és eredeti tervekkel díjtalanul szolgálunk.

Elismerő-leveleink közül: Tek. Farkas és Társa uraknak Bpest. A 4 db minta-ablakramát ('REFORM' melegágy-ablakot) megkaptam. Igen czélszerűek és várákozásomat felülmúlják. Kérnék ismét 20 darabot elkészíteni és czímemre Bodajk állomásra mint teherautó feladni. Fejérvár-Csurgó, 1907. VI/25. Kiváló tisztelettel Weigl Ferencz főkertész.

GAZDÁK
figyelmébe!

50%
olcsóbb,
mint bármely más világító anyag a
pyroleum
világítása.

A pyroleum szagtalan, nem füstöl, nem gyúlékony és már több ezer uradalomban bevezettetett.

Számos elismerő levél nálam betekinthes. Próbaküldemények 2 korona utánvét mellett. Kivánatra prospectus ingyen és bérmentve

Degen Jakab
BUDAPEST,
IX. ker., Közraktár-utca 29

Gyümölcsoltványok,

gazdasági és díszfák árjegyzék szerint. Akácza-csemete ezre 4-6-10-15 korona, gleditschia csemete ezre 8-10 korona. Bokor rózsák 2-3 éves vadrózsára nemesített erős példányok 10 drb 4- korona, 25 drb 8- korona. Árjegyzék ingyen.

Ötvös Lajos és Társai
kereskedelmi kerteszet
Tarczal (Zemplén m.)

KLISÉKET
MINDENMÉ NYOMTATVÁNYOKHOZ
SZÉP ÉS TISZTA MINTÁKBA
PONTOSAN ÉS OLCSÓN
KÉSZIT

VIRÁG ÉS HOROVITZ
PHOTOCINNOGRAFIAI MŰINTÉZETE
BUDAPEST
VIII. VAS-UTCA 7.
VIDÉKI MEGRENDELÉSEK IS PONTOSAN
ESZKÖZÖLTETNEK.

Világhírű szabadalom 12 államban

Stadel-Torkos földmérő taliga kapható Stadel gépgyárában, Győrött.

vetőmagzabot

Remek szép duppai
ajánl métermázsánként 20 koronáért ab Bánffy-hunyad vevő zsákjaiban, dr. gróf Bánffy Miklós zentelkei gazdasága. Kivánatra mintát küld **Nagy Sándor** intéző, **Zentelke**, u. p. **Bánffy-hunyad**.

Külföldi pénz

Magyarországi birtokokra csak **1,000.000** koronától fölfelé bármily mennyiségben 5% amortizációval együtt a megbecsült érték felére, gyors elintézésel kapható.

Conversiók is eszközölködhetnek.
Csak közvetlen megkeresők forduljanak „L. 607.” jegy alatt a Gazdasági Lapok kiadóhivatalához.

Spárgagyökér,
korai argenteuili, bizo-an osi ázó, gyönyörűen fejlett, hároméves. száza 260 fillér, ezre 24 korona. Csomagolás önköltségen. Utánvétellel szállítja **Irmakert, Nagykanizsa.**

Ismert bőtermő
„Lapusnyaki” magtengeri, cső közepéről morzsolva 100 kilonként 24- korona, géppel morzsolva 16- korona. Sütvényes homokba nem való. **Lapusnyaki Uradalom**, posta **Hunyaddobra**.

Szőlőoltványok:
hiányok pótlására
2 éves dus gyökérral, zöldoltással készítve, ezre 100 frt. Telepítésre gyökeres zöldoltvány ezre 80 frt. Telepítésre sima zöldoltvány ezre 40 frt.

Íásoltványok:
Gyönyörű példányok, fajtisztán ezre 100 frt. Szépséghibával, eredési biztosítással ezre 45 frt.
Mind **Riparla Portalisra olta** a következő fajokban:

Fehér borfajok:
Olasz Rizling, fehér és piros Szlankamenka, Furmint, Sárfehér, Mézesfehér, Ezerjő, Erdei, Bakator, Kövidinka, Mirkovácsi, Muskotályok, Hárslevelű, Sauvignon, Bánati Rizling.

Vörös borfajok:
Nagy burgundi, Oportó, Nemes Kadarka, Aramon.

Csemegefajok:
Fehér és piros Chasselas, Passatutti, Tokaji Chasselas, Ezredéves, Muskotályok stb.
Sima Rip. Port. I. oszt. 10 frt
Gyökeres " " II. " 5 "
" " " I. " 16 "
" " " II. " 10 "
" 2 éves gyökerű 18 "
Hazai nemes vesszők sima 10 K, gyökeres 30 K a fenti fajokból. Oltványaimért teljes felelősséget vállalok s ha a vevő azzal nem volna megelégedve, azt visszaveszem s pénzt visszaadom. Tavaszi szállításra is elfogadok már most előjegyzést. Előlegül az ár 1/4 részét kérem beküldeni.

Hegyi bor:
Fehér hectoja --- 50.- K
pecsenyebor --- 56.- "
Siller --- 50.- "
Vörös --- 60.- "
50 literen felül.

Székely I. József
Gyöngyös, Szent-Urban-Templom.

Gyümölcsészeti Lexikon.
1500 czim alatt 400 képpel, gyakorlati alapon foglalkozik a gyümölcsészettel. Évenként 4 füzet jelenik meg. Megrendelhető füzetenként vagy egész évi 4.- K előfizetéssel a szerzőnél, **Ötvös Lajos, Tarczal** (Zemplén m.)

Elsőrendű magyarfajú Erdélyi jármosökrök,
ugyszintén 1 éves magyarfajú

Erdélyi ökörborjuk
minden időben nagy választékban kaphatók

ALEXA MIKLÓS-nál Szamosujvárt.
(Szolnok-Doboka megye.)

Eladó
tenyésztési czélokra 50 drb nagyon szép, kifejlett toklyó rambouillet kos. **Szily Kálmán** Morgány pusztá, u. p. Gelse, Zala m.

KUTSZIVATTYUKAT „DIADAL”
láncszivattyukat és szivattyukat minden egyéb czélra szállítanak

GYŐZŐ BÉLA és TÁRSA
szivattyu- és lecskendő-spezialisták
Budapest, V., **Bárá Atzél-u. 3.**
A Vigszínház tőszomszédságában.

A gazda
bizparancsolatja

szép nyomással, ingyen kapható minden kereskedőnél vagy levelbeli kérvényre ingyen és bérmentve postán, Ubald v. Trnkóczygyógyászertől Laibach, Krain, Ausztria.

Az ERDÉLYI KERESKEDELMI TÁRSASÁG FODOR és TÁRSAI
megbízásokat elfogadnak

jármos ökrök, tinók, sertések, juhok, tenyés- vagy használati állatok beszerzésére és azokat felelősség mellett gyorsan és jutányosan direkt forrásból közvetíti.

Czím: **Erdélyi Kereskedelmi Társaság, Kolozsvár, Szentegyház-utca 2.** Telefon: 311.

Fajtojások!
Reitter Oszkár
főkapitánynál

Nagybecsereken kaphatók I. rendű fajtisztá, Angiából hozott törzsek utáni **Fehér Orpington** } tojások darabja **70 fillér.**
Sárga Orpington }
Pekingi kacsa }

Rázásmentes biztos csomagolás faládákban ingyen.
Angol emdeni ludak, fehér és sárga orpingtonok, pekingi kacsák készletben.

ALLAMI NAGY ARANYÉRMEK!
Győzelmi díjak számos hazai és külföldi legelső és legnagyobb kiállításra most már előjegyezhetők!

Óriási pekingi kacsa és aranysárga Orpington tyúk-tenyésztojás rendelhető Fedák Istvánnál Kecerpálvágáson, posta Tapolyhanusfalva. — Árjegyzék ingyen.

Kizárólag fajtisztá őszi szedésű, tehát fagymentes, továbbá jégverés-mentes anyagot ajánlok vételre!!!
Készlet gyökeres csak 120.000. Árjegyzék bárkinek kívánatra küldetik bérmentve! Sima készlet 3 millió.

Kivonat MICHL ISTVÁN tata-tóvárosi immunis mintaszőlőtelepe árjegyzékéből:

A szőlőfaj neve	Gyökeres		Sima		A szőlőfaj neve	Gyökeres		Sima		A szőlőfaj neve	Gyökeres		Sima	
	száza	ezre	száza	ezre		száza	ezre	száza	ezre		száza	ezre	száza	ezre
BORFAJ:														
Overni hamvas fehér			1.-	8.-	Merlott fekete			60	4.-	Muscat Hamburg fekete			2.-	15.-
Budai zöld			60	5.-	Nagy Burgundi 2 éves			70	4.50	" Madersfield c.			1.80	12.-
Burgundi			80	5.50	Oportó			70	5.-	Augustana fehér			2.50	
Erdei (fehér bakar)			80	5.50	Othelló			80	5.-	Calábriai			2.-	15.-
Erdélyi leányka			1.50	12.-	Vegyes borfaj 2 éves	2.-	18.-	60	3.50	Csaba gyöngye 10 db si. 2.50 frt			15.-	100.-
Ezerjő			50	4.50	CSEMEGEFAJ:					Damaskusi fehér			2.-	15.-
Fehér Bogdányi dinka			80	6.-	Chass. blanc, croquant fehér			80	5.-	Ezredéves emlék			3.-	20.-
Furmint			60	5.-	" corneille blanc			1.20	8.-	Ferdinand Lesseps			2.-	15.-
Hárslevelű val. Hegyaljai			80	5.-	" Fontainebleau			1.20	8.-	Genaui óriás			1.50	10.-
Járdovány			80	6.-	" musc. Gama Drome			1.50	10.-	Kecskececs			1.50	8.-
Juhfark					" musc. d'St. Fiacre			1.80	12.-	Kossuth Lajos				
Mézes 1 éves	2.-	18.-	50	4.50	" de Nantes			1.80	12.-	Madelaine angevine			1.-	6.50
Mirkovácsi			1.20	8.-	" Napoleon			2.-	12.-	" royal				
Mustos Kadarka			60	4.50	" Vibert			1.50	10.-	Malaga			2.50	20.-
Olasz rizling erős porbujtás	2.50	20.-	50	3.50	" Fontain, rouse v. piros			1.80	12.-	Melinet (homok király)			2.-	15.-
Rajnai Rizling			70	5.-	" rouse s.			1.20	8.-	Passatutti			1.-	7.-
Rakk			60	5.-	" Imperial rouge			1.50	10.-	Precoce de Malingre				
Sárfehér			60	5.-	" Negropont			1.50	10.-	Szemendriai			1.80	10.-
Sauvignon			70	5.-	" Ronsard vil.			1.80	12.-	Bronners szőlő vil. piros			1.80	10.-
Semillon					" tokay angevine v.			1.80	12.-	Kecskececs söt.			1.60	12.-
Szerémi zöld 1 éves			60	5.-	" rouge croquant s.			80	6.-	Malaga rosea vil.			2.50	20.-
Szlankamenka			80	6.-	Muscat Alexander fehér			80	6.-	Malakoff Ossum söt.			3.-	20.-
Zöld Sylváni 1 éves	2.-	18.-	80	5.-	" Caminada			2.50	20.-	Rosa minna di Vacca			1.80	12.-
Bogdányi dinka piros					" candia			2.50	20.-	Dodrelábi fekete			1.20	8.-
Kövidinka			60	5.-	" croquant			1.80	12.-	Izabella			1.20	8.-
Szlankamenka piros			1.60	10.-	" dr. Rob. Hogg			2.20	15.-	Malaga kék			2.-	15.-
Tramini			1.50	12.-	" Escholata sup.			4.-		Ökörszem			1.20	8.-
Vetelini			60	5.-	" Lahnes Perfect.			5.-		Olivette nouve			1.80	12.-
Alicante bouchet fekete			70	5.-	" Lunel			1.-	6.-	Trollingi			1.50	10.-
Aramon	2.20	20.-	1.-	8.-	" Ottonel			1.80	12.-	Vegy. csemege exquisit fajok 2 éves	5.-	35.-	2.-	15.-
Carbenet			60	4.-	" Pansée			2.50	20.-	" kiváló jó	4.-	25.-	1.50	10.-
Kadarka nemes			60	4.-	" di Corail vil. piros			1.50	10.-	" chasselas fajok			1.-	6.-
					" frontignen rouge sötétpir.			1.80	12.-	Rip. portalis I. oszt.	2.50	22.-	1.40	12.-

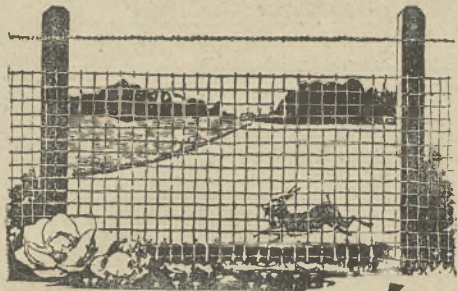
MEGJEGYZÉS. Mindazon küldeményeket, melyek a 60.900. sz. miniszteri rendeletnek meg nem felelnek, kötelezem magam legott saját költségemen visszahozatni s a megrendelő által kifizetett összeget megtéríteni. Fenti árak csomagolás nélkül értendők, melyért csupán saját kiadásaim számítom fel. A vesszők fajtiszták, szokványminőségűek, peronospora, oidium és jégverésmentesek, őszi szedésűek. Megrendeléshez 1/3 előleget kérek. — Telepem: Bécsben, Budapesten, Prágában, Szegeden, Párisban, Pozsonyban, Ostendében elsőrendű érmet és Ostendében még királyi kiüntetését „koronás arany érdemkeresztet” nyert. — Több ezer elismerőlevél tanuskodik, többek közt állami, főhercegi és temérdek uradalmi telepekről is — a pontos és lelkiismeretes kiszolgálásról.

Bámulatosan olcsó kerítések!

Hazai gyártmány!

Nem tévesztendő össze a 6 szögletes osztrák gyártmányával!

Mezőgazdák
figyelmébe!

Szőlőgazdák
figyelmébe!

HAIDEKKER SÁNDOR

sodronyszövet-, fonat- és kerítésgyára

Budapest, VIII., Üllői-ut 48/15

ajánlja kizárólagosan **Hungária sodronyfonatát**, mint a legelő-szerűbb és legolcsóbb kerítési anyagot, mely előnyénél fogva felülmúl minden eddig alkalmazott sodronykerítést. A szőlő-s mezőgazdaságra nézve rendkívül fontos és világszabadalommal védett találmány előnye: **Olcsóság!** cizészszerűség és könnyű kezelés.

Horganyozott vassodronyból készül, (nem kell befesteni):

körülbelül 5 centiméter lyukbősséggel,

Készletben: 1, 1 1/2 és 2 méter magasságban valamennyi dróterősségben, 3 méter magasságban 1,2, 1,4 mm. dróterősségben.

Sodronyerősség: 1 1/2 1,4 1,6 1,8 2 2,2 2,5 2,8 mm.

Ár □-méterenként: 30 40 50 60 70 80 94 112 132 fillér.

Körülbelül 3x5 centiméter (hosszukas) lyukbősséggel:

Készletben: 1 méter magasságban valamennyi dróterősségben, 1/2 méter magasságban pedig 1, 1,2, 1,4 mm. dróterősségben.

Sodronyerősség: 1 1/2 1,4 1,6 1,8 2 2,2 2,5 2,8 mm.

Ár □-méterenként: 48 58 78 88 98 108 128 148 168 fillér.

Körülbelül 1,5x5 cm. lyukbősséggel:

Készletben: 1 m. magasságban 1 mm. dróterősségben ára négyzetméterenként 82 fillér.

Körülbelül 10x10 cm. lyukbősséggel:

Készletben: csakis 1 méter magasságban.

Sodronyerősség: 2 2,2 2,5 2,8 mm.

Ár □-méterenként: 42 47 57 67 fillér.

Csomagolásért, földadást és keze és költségeiért számítatik □-méterenként 1 fillér, de egy küldeménynél legalább 50 fillér.

A horganyozott tüskésodrony ára (6 cm. tüsketávolsággal) méterenként 6 fillér, melynek alkalmazásával a kerítés tetszés szerint megmagasítható.

Számos elismeréssel áll rendelkezésre!

Továbbá gyárt és szállít: körönszemes gép- és kézi sodronyfonatokat; csinos és erős kivitelű kapukat és ajtókat, valamint nyaraló- és lakóházkeríté-eket erős sodronyfonat és kovacsolt vasból. Föld- és kavicstörőket, kosarakat, magtár-ablakrostélyokat, ökör-szajkosarakat, szikratörőket, szőlőbogyózó-rostákat, cséplőgépekbe való gabonaosztályozó-hengereket stb.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Jutányos, pontos és gyors kiszolgálás.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Budapest, VIII., Baross-utca 10. szám,

Alakult 1900. Biztosítéki alap: Alakult 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával . . . 1,970.340.— kor.
Tartalékok . . . . . 764.760.16 "

Osszesen: 2,735.104.16 kor

1901. évi fölösleg 90.349.— kor. 1904. évi fölösleg 72.438.23 kor
1902. " " 59.782.26 " 1905. " " 61.730.60 "
1903. " " 109.331.73 " 1906. " " 39.243.65 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére, különféle módzatok szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből ugy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. — Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. — Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. — Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adták fel biztosításukat, 5% engedményben részesültek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál **az igazgatóság.**

19288. számhoz.

Birtok bérbeadási hirdetmény.

Mely szerint ezennel közhírré tétetik, hogy a **Tolnávármegyében, Nemetkeér község határában** egymáshoz közel, e y 97.96/1600 holdas és egy 456.1151/1600 holdas tagban fekvő, a kellő gazdasági épületekkel, részben már felszerelt részben az uradalom által még pótlólag felszerelendő egyetem alapítványi „**Nagy- és Kis-Magyarlos**” nevezetű földbirtok, — mely művelési ágazatok szerinti felosztásában:

Belsőségben	6.59/1600 holdat,
Kertben	0.1149/1600 "
Szántóföldekben	508.516/1600 "
Kaszáló- és legelőkbén	32.396/1600 "
Erdőben	2.1462/1600 " és
Adómentesekben	3.865/1600 "

összesen tehát 553.1247/1600 hold földterületet foglal magában:

1908. évi október hó 1-től kezdve 1920. évi szeptember hó 30-ig terjedő 12 évi időtartamra írásbeli zárt ajánlati nyilvános versenytárgyalás útján haszonbérbe fog adni.

Az írásbeli zárt ajánlatok, melyek egy koronás bélyeggel, nemkülönbén bármely kir. adóhivatalnál — vagy a kir. közalapítványi központi pénztárnál (Budapest, vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszterium) készpénzben avagy magyar állam-papírokban leteendő 3000 korona bánatpénzről az illető pénztár által kiállított hivatalos nyugtákkal ellátandók és melyekben a „Haszonbérleti és versenytárgyalási feltételek” ismerete és elfogadása kifejezetten kijelentendő, s melyek borítékain feltűnő módon jelzendő, hogy a „Nemetkeéri egyetem alapítványi birtok bérletére” tétetnek, **folyó 1908. évi április hó 22-én délelőtti 11 órájáig** a vallás- és közoktatásügyi Miniszterium segédhivatali főigazgató-helyettesénél (V. kerület, Hold-utca 16. szám földszint) annyival is inkább pontosan nyújtandók be, mivel később benyújtandó vagy beérkezendő, nemkülönbén a feltételektől eltérő és a bánatpénz letételét igazoló hiv. nyugta csatolása nélkül beadott ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

A „Haszonbérleti és versenytárgyalási feltételek” időközben, vasárnapok kivételével, a hivatalos délelőtti órák alatt Budapesten a vallás- és közoktatásügyi Miniszterium segédhivatali helyettes igazgatójánál, vagy Szekszárdon, az ottani kir. közalapítványi felügyelőségénél tekinthetők be, de utóbbi hivataltól 5 korona költségösszeg beküldése ellenében meg is szerezhetők.

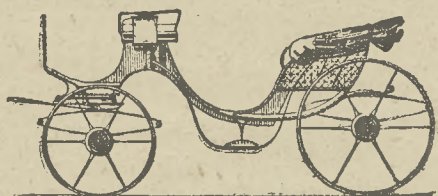
A beérkezett írásbeli zárt ajánlatok a **vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszterium IX.-ik ügyosztályában (Budapest, V. kerület, Vadász-utca 33. sz. harmadik emelet) 1908. évi április hó 22-én déli 12 órakor nyilvánosan fognak felbontatni**, mely ténykedésnél az ajánlattevők személyesen jelen is lehetnek.

Budapest, 1908. márczius 9-én.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztertől.

Stumpf Testvérek kocsigyártása.

Budapest, IX., Vágóhid-utca 2. Soroksári-út sarok. Alapított 1871.

Dus raktár új és használt kocsikból. Használt kocsik becséreltetnek és átalakítások elfogadtnak jutányos árak mellett. Ugyszinté mindenféle üzleti és gazdasági kocsik készítése.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

HAUPTNER

KENŐCSFECSKENDŐ

szarvasmarhák fertőző hüvelyhurutja kezelésére.

Dr. Raebiger-féle. Minden gazdaságban a legjobb eredménnyel használatban.
Ára darabonként 26.60 kor.

Hauptner-gyártmány.
Vezérképviselő és raktár:

GEITTNER és RAUSCH

czég

Budapest, VI., Andrassy-ut 8. sz.

Vétel és kölcsön, új és egyszer használt

mag-gabona-burgonya-faszőnyeg

ZSÁK

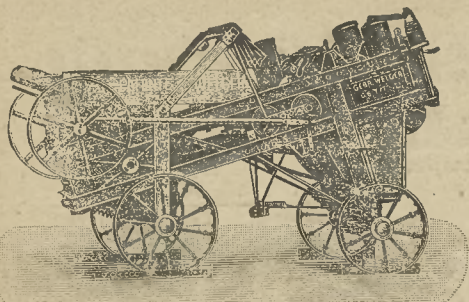
kazal-repeze-behordási-rostaalj-waggon

PONYVA

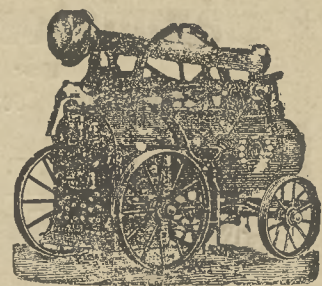
Szőlőkötöző fonal, csomagoló vászon, kötelek, zsák-zsinegek, lópokrócok, HUNGARIA kettős kézi kéveköttelek favéggel.

NAGEL ADOLF Budapest, Arany János-utca 10.

Zsák- és ponyvagár, kölcsönintézet. Vétel, eladás és cserélés.
Sürgőnczlm: NAGELA BUDAPEST. Vidéki telefon: 35-92.

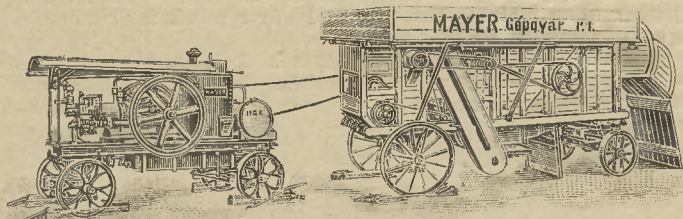
GÉPVÁSÁR

Ajánlható beszerzési források.

Mayer gépgyár

vas- és fémöntöde részvénytársaság
SZOMBATHELY—BUDAPEST, VI., Váci-körút 61. sz.

KÖRNIG-LAUFER BPEST

Malom-építészeti, motor-osztály, mindennemű gazdasági gépek gyártása. Hazai gyártmány. Kitűnő munka. Kedvező feltételek. Arjegyzők kívánatra ingyen és bérmentve.

Takarékarmánykamra-berendezések Reformator-motorral.

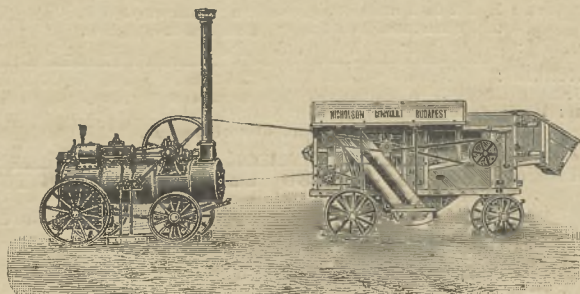
Kívánatra saját rendszerünk szerint vízvezetéki és villanyvilágítási üzemművel kombináljuk.

Oleós üzem! Teljes üzembiztonság!

Néhány referenzia: Turonyi Biedermann-féle uradalom Mozsgó, Turonyi Biedermann-féle uradalom Endrőcz, Turonyi Biedermann-féle uradalom Okorág-Kárász, lovag dr. Floch-Reyhersberg Alfréd gazdasága Szódrákos-Csörögh Göd, bezerédi Bezeredy Andor gazdasága Ménfő, Rőjtői Bauer Antal gazdasága Bódé, u. p.

Ajka, Győri dr. Kautz Gyula gazdasága Györgyháza, u. p. Börny, Sg. Segesváry Ödön gazdasága Iklád-Domony, dr. Schwarz István Kis-Szántó, u. p. Bors, Milotai gazdaság Milota, u. p. Tisza-Ujlak. — További felvilágosítással és ajánlattal SIGNER F. és R. mérnöki vállalat, Budapest, V., Kálmán-utca 15. szolgál.

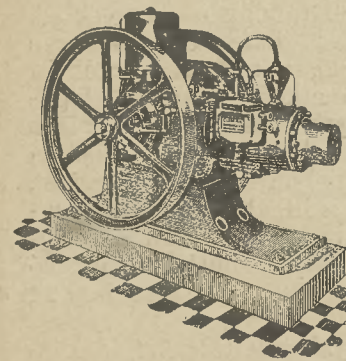
„NICHOLSON” gépgyár részv.-társ. BUDAPEST, VI. ker., Váci-út 17. szám.

Ajánlja saját, hazai gyártmányu gőzmozgonyait, cséplőgépeit, szalmakazalozóit, herefejtő-gépeit, „Gloria” páros soru és tolóhenger rendszerű „Nemzeti” sorvető gépeit, legújabb rendszerű váltva forgatható „GÖZEKÉIT” 10” mély szántásig; valamint egyéb gazdasági gépeit.

Arjegyzők kívánatra ingyen és bérmentve.

CLIMAX és ECLIPSE

nyersolaj-motorok és lokomobilok.

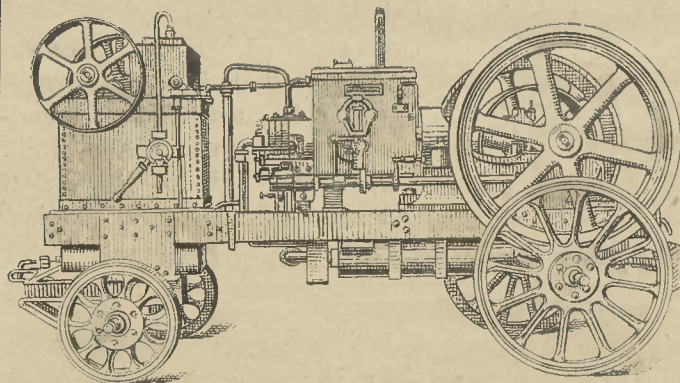
Legjobb és legolcsóbb hajtóerő mezőgazdasági és ipari célokra.

Nincs robbanási veszély, se pénzügyőri ellenőrzés. — Elsőrangú referenciák.

BACHRICH és TÁRSA motorgyár
Budapest, Szabadság-tér, Tőzsde-palota

LANGEN és WOLF motorgyár

BUDAPEST, VI., Váci-körút 59.

Eredeti

„OTTO”

-féle lokomobilok, benzín- és szivógáz-motorok.

Kényelmes fizetési feltételek.

JOHANN ČERVINKA, PRAG II.

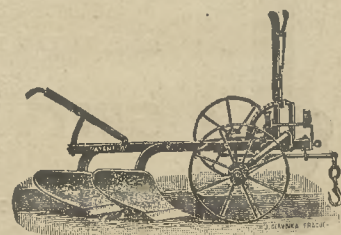
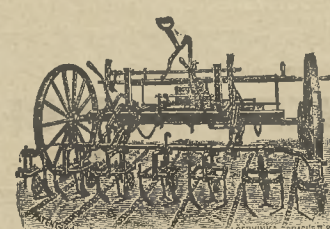
HAVLIČEKPLATZ No. 26.

J. ČERVINKA, PRAGUE II. 1871

J. ČERVINKA PRAGUE

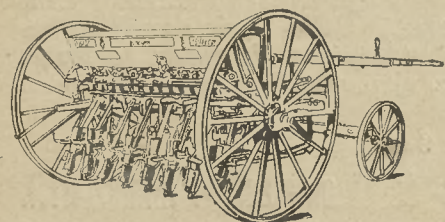
SZÜCS ÖDÖN

Budapest, VI., Nagymező-utca 66.

Szab. alsó- és felső-kiömlésű eredeti Praener gyártmányu

„Kincsem”

vetőgépek, kukoricza és répa vetésére legalkalmasabbak.

„Knotek”-féle arató- és fűkaszaló-gépek. Első rendű anyagból, tökéletes szerkezettel, várakozáson felüli munkateljesítményvel. A continens legnagyobb aratógépgyárából.

Arjegyzők kívánatra ingyen és bérmentve.

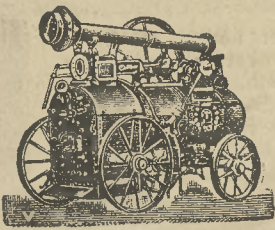
offeriert als Spezialität die weltberühmten automatischen Schnecken-Trieure, neuartige, leichte Klee- u. Grassämaschinen mit unverwüstlichem Stahlsäwerk, die weltberühmte automatische Rübenhacke „Patent Deyl” geegiet für Rübe, Mais, Kartoffeln, Getreide, als auch zum Querschneulen der Rübenreihen und 2-scharige Stahl-Pflüge, kippar, mit Deichsel.

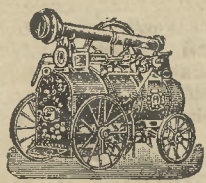
FEHÉR MIKLÓS GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRSASÁG

BUDAPEST, KÜLSŐ VÁCZI-UT 80.

A m. kir. államvasutak gépgyára gépeinek eladása. Mindennemű gazdasági gépek.

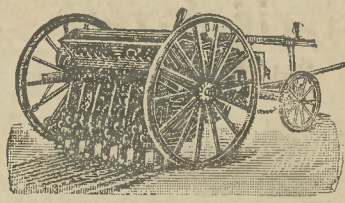
Csereszletek
kötteinek.

Jól javított
cséplőkészletek.

Gépjavitások
elfogadtatnak.

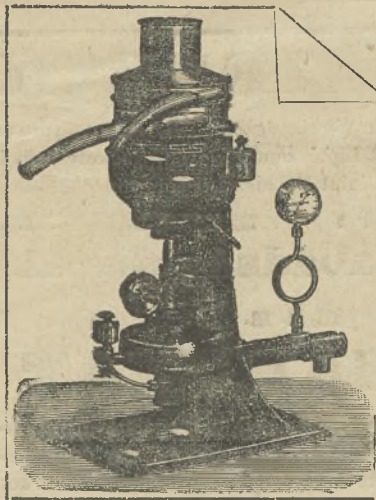

ALFA-SEPARATOR

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPESTEN.

TEJGAZDASÁGI
GÉPGYÁR.

Iroda, raktár és gyártelep:
VI., Lomb-utca II.

Alfa-Laval Separatorok
kézi és erőhajtásra

40—2000 ltr óránkénti munkabírással.
Mindennemű tejgazdasági eszközök
és gépek gyártása. Tejgazdasági te-
lepek berendezése és átalakítása.
Díjtalan tanácsadás minden tejgaz-
dasági kérdésben. Árjegyzékek, ter-
vek és költségvetések bérmentve.

Több mint 770 első díj!

Több mint 500.000 Alfa-Laval
Separator az egész világon!

!! Az Alfa-Laval Separator a legjobb!!

A legkedveltebb és legjobban bevált

Kévekötő-aratógépek

Marokrakó-aratógépek

Kaszalógépek, Gyűjtőgépek a

Deering félék.

Ajánlja egyszersmind a jelen idényre **SACK
RUDOLF** elismert kitűnő **aczélekéit, kapáló-
és töltőgető-ekéit** és más egyéb legtökélete-
sebb **talajmivelő eszközeit és gépeit.**

Mindezeket a legmesszebbre terjedő szavatosság mellett száll-
ítja és kimerítő ismertetést kívánatra ingyen és bérmentve küld:

PROPPER SAMU

mezőgazdasági gépüzlete

Budapest, V., Váci-körút 52.

ACZÉL EKÉK.

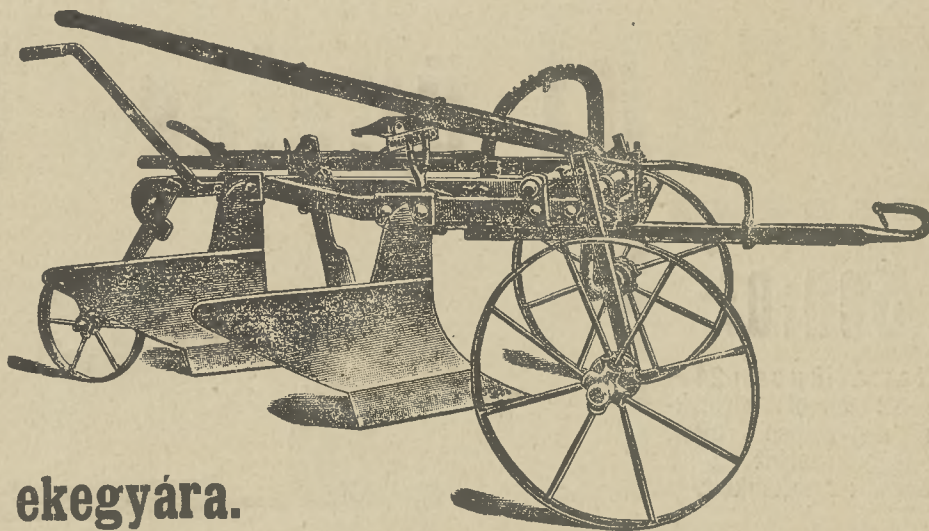
Ajánlom a legjobban bevált szerkezetű, teljesen
aczelanyagból, páncél aczél kormányokkal,
tégely-aczélból készült ekefejjel

egyes egyetemes és
többvasu ekéimet,

valamint talajmivelő eszközeimet teljes szavatos-
sággal olcsó ár és kedvező feltételek mellett.

Bächer Rudolf kizárólagos ekegyára.

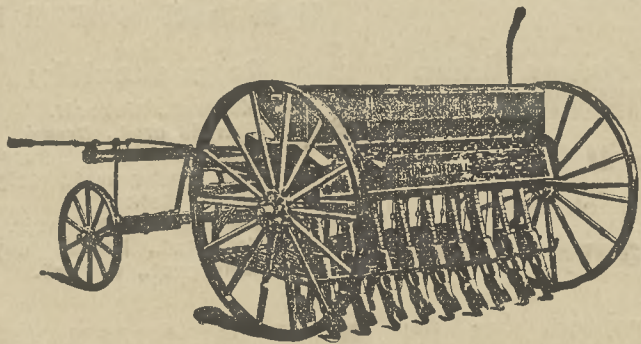
Magyarországi vezérképviselő **SZÜCS ZSIGMOND** Budapest, VI., Nagymező-utca 68. sz.

Mielőtt vetőgépet vesz, érdeklődjön az

„UNICUM DRILL“

vetőgépek iránt gazdatársainál. Ezen vetőgép az egyedüli, melylyel sík és hegyes talajon egyenletesen lehet vetni, mely
a magot nem sérti és szabályosan elosztja. Több mint 26.000 darab
ily vetőgép van az egész világon elterjedve, melyekről ezer és
ezer elismerő nyilatkozat áll a t. gazdaközönség rendelkezésére.

MELICHÁR FERENCZ kizárólagos vetőgépgyára.

Magyarországi vezérképviselő:

Szücs Zsigmond.

Budapest, VI., Nagymező-utca 68. sz.

Gőzmívelés.

== Nagyobb területek szántását gőzekével ==
hajlandó vagyok elvállalni; épügy

mélyrigólozást szőlő-telepítésekhez.

Érdeklődők kéretnek, hogy alanti címemhez forduljanak:

WOLFF ERNŐ gőzszántási vállalkozó
Budapest — Kelenföld.

Mindenféle

Szivattyúk

házi és nyilvános használatra, gyári és ipari célokra.

Vas- és ólomcsövek bármely nagyságban.
ISTÁLLÓ - VEZETÉKEK.

Mérlegek

legújabb és javított rendszerűek.

Szivattyúk és Mérlegek

tejgazdasági üzemekre kaphatók:

W. GARVENS

Központi és
főiroda: „Garvenswerke” Bécs II.,
Handelsquai 130.

Mintatelep: Wien I., Schwarzenberg-Strasse 6.

Arjegyzékek díjtalanul es portómen esen küldetnek.

Jutalmazó mellékipar gazdák számára

Homokból és ozementből mindenki szakismeret nélkül előállíthat homoktéglaikat, cement-födélcserepeket, csöveket csatornázásra, alagsóvezéseket, padlólapokat, itató vályukat stb. **Felette egyszerű gyártás kipróbált gépeinkkel és formáinkkal.** Kívánatra ingyen küldjük 84-es számú árjegyzékünket, Könnyen érthető használati utasítást minden géphez adunk. Üzem berendezéshez oktatót küldünk, kívánatra állandóan is. **Levelezés magyar nyelven.**

Különlegességi gépgyár homok értékesítésére

LEIPZIGER CEMENTINDUSTRIE Dr. Gaspary & Co.

MARKRANSTÄDT bei Leipzig.

Homokvizsgálat, próbafeldolgozás, minták ingyen.

Legnagyobb gyár
a maga nemében

HOMOK

—

ARANY

270 munkás
95 szabadalom stb.

KLINGER HENRIK

(Gyártelepek: Első magyar vitorlavászon-, len- és jutaárugyár Pozsonyban. Házi-ipar-vállalat Liptószentmiklóson. Székely szövőgyár és házi-ipar-vállalat Sepsiszentgyörgyön.)

Raktár:

Budapest, V., Szabadság-tér 11.

Ajánlja készítményeit, u. m.

lisztes, korpa- és gabona-**ZSÁKOKAT**

lenből, kenderből és jutából, varrással vagy varrás nélkül. Továbbá vizmentes ponyvákat gépekre és kazlakra, nyers szeker- és repceponyvákat, nyers és ruggantázott kender-tömlőket, vízvedreket, vízmentes lótakarókat, vászon-sátrakat, esőköpenyeket, stb.

Mintákat kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

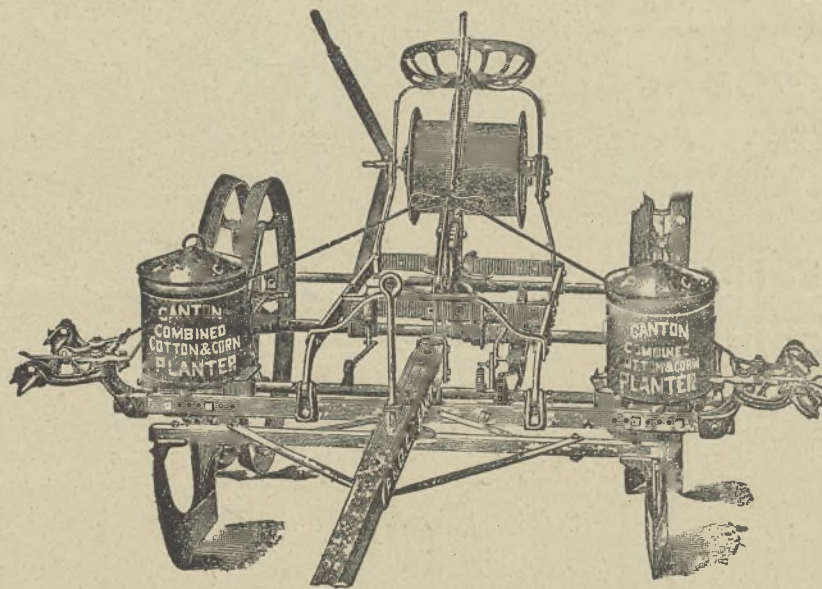
TENGERI ültetése NÉGYZETBEN

„Senior”

automatikusan 24—28—32 angol hüvelykben négyzetben ültet, kívánság szerint 2—4 szemet fészkenként.

„Senior”

megkivánt mélységben egyformán ültet, minden fészket betakar, minden fészeksort két oldalt meghengerel.

„Senior” tengeri-ültetőgép
autom. négyzet-ültetőkészülékkel.

„Senior”

munkaképessége sorköz és táblahossz szerint, napi 7—10 m. hold egy pár könnyű lóval és egy kocsissal.

„Senior”

magyar gazdaságokban 1907. évben körülbelül **200 példányban** kitűnő eredménnyel dolgozott.

Referenciák:

Főhercegl uradalom, Főherceglak.
M. kir. gazd. akadémia, Debreczen.
Ungar Lajos urad., Ómoravicza.
Deutsch Sándor gazd., Valkány.
báró Podmaniczky Endre urad., Kelebla.
báró Hammerstein R. urad., Pusztasárl.
Gyulai Gaál Rezső, Mozsor.

Mc Cormick Harvesting Machine Comp.
Chicago, U. S. A.

Magyarországi igazgatósága és főraktára:

Budapest, V., Alkotmány-u. 12.

Referenciák:

gróf Eltz-féle urad., Vukovár.
gróf Teleki Arvéd urad., Drassó.
báró Kemény József urad., Marosnémetl.
gróf Andrássy Sándor urad., Szigetvár.
Csókai uradalom, Csóka.
Plukovits József gazd., Csantavér.
Deutsch Adolf gazd., Nagybogdány.
Gergely Károly gazd., Gyömrő.